ČESKÝ JAZYK

pracovní učebnice pro 3. ročník ZŠ

první díl

abeceda
hlásky
měkké a tvrdé slabiky
párové souhlásky
slovní druhy
slova příbuzná
tvary slov
vyjmenovaná slova

KLÍČ

RUBÍNKA
elektronická publikace - www.rubinka.cz

elektronická publikace - www.rubinka.cz

Abeceda

1. Napiš abecedu.

A, B, C, Č, D, Ď, E, F, G, H, CH, I, J, K, L, M, N, Ň
O, P, Q, R, Ř, S, Š, T, Ť, U, V, W, X, Y, Z, Ž

2. Přepiš jména podle abecedy.

Jakub, Čenda, Oldřiška, David, Jana, Kamila, Jitka, Filip, Petr, Pavel, Vojta, Veronika, Xaver, Štěpán, Anna, Natálie, Božena, Eva, Vít, Zuzana, Gábina, Hana, Ivana, Luboš, Milan, Radek, Simona, Uršula, Žofie, Táňa

Anna, Božena, Čenda, David, Eva, Filip, Gábina, Hana, Ivana, Jakub,
Jana, Jitka, Kamila, Luboš, Milan, Natálie, Oldřiška, Pavel, Petr, Radek,
Simona, Štěpán, Táňa, Uršula, Veronika, Vít, Vojta, Xaver, Zuzana, Žofie

3. Vyhledej dvacet názvů zvířat.
Podstatná jména vypiš a očísluj je podle abecedy.

P	A	T	A	P	Í	R	N	L
E	T	I	Z	S	L	O	N	G
S	A	A	O	U	L	A	M	A
Š	L	G	K	F	B	A	R	A
A	Y	A	U	O	O	R	K	A
K	B	M	Á	V	P	Š	O	S
A	O	A	C	R	I	Y	S	Y
L	K	E	U	L	C	T	S	R
O	R	T	U	L	E	Ň	Ů	K

AGAMA, ARA,
KOBYLA, KOS, KOZA,
KRYSA, KŮŇ, LAMA,
LIŠKA, MUFLON,
OPICE, OVCE, PES,
PTAKOPYSK, SLON,
ŠAKAL, TAPÍR,
TULEŇ, TUR, ZUBR

tajenka: ALIGÁTOR

elektronická publikace - www.rubinka.cz

Samohlásky U, Ú, Ů

1. Vypiš.

dvojhlásky: ou, au, eu

samohlásky: a, e, i, o, u

souhlásky měkké: ž, š, č, ř, ď, ť, ň, c, j

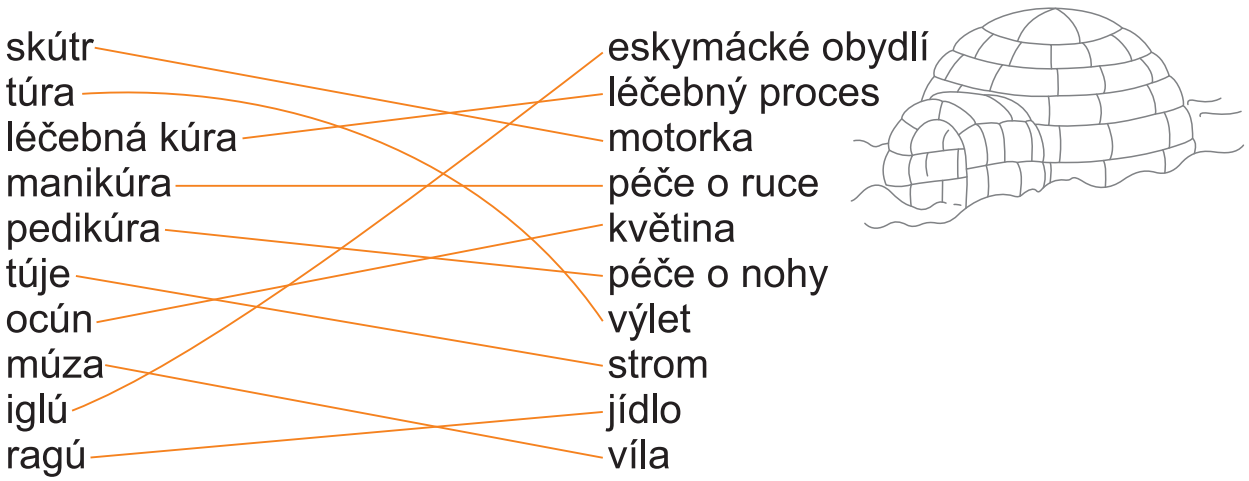
souhlásky tvrdé: h, ch, k, r, d, t, n

souhlásky obojetné: b, f, l, m, p, s, v, z

2. Doplň *u*, *ú*, *ů*.

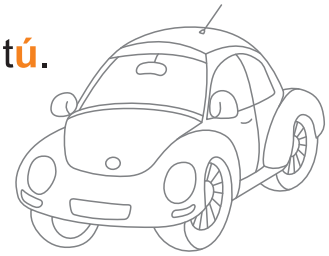
kůra stromů, jdu domů, malý krůček, úklid pokojů, suchá půda, barevný kruh, chutné jídlo, hubený úhoř, účast na schůzi, úl, kupa dárků, dolů do údolí, tupé nůžky, tlustý hroch, kus sýra, útočit, vůně, růžička, kupec, potůček, nůžky, ubrus, kapusta, ruka, učebnice, kůrka, okurka, nahoru, úterý, chůze, kůň, kuchyně, úloha nůž, úkol, půda, půvab, učitelka, hospůdka, duha, sluha, růžová, účes, úhel, nuda, kuchař, úkryt, úmysl, průvod, cirkus, půlnoc, duch, prut kružítko, průkaz, úroda, důkaz, chuť, bublina, užovka, Jakub, puk, krůta, úsměv, tužka, dům, muž, pomůcky, guma, stůl, blůza, kaluž

3. Spoj slovo s jeho významem.

4. Doplň.

Kráva bučí bú, bú. Sova houká hú, hú. Auto troubí tú, tú.
Holub vrká vrkú, vrkú. Hrdlička zpívá cukrú, cukrú.
úrodný - neúrodný, úhelník, trojúhelník, pravoúhlý
účast - zúčastnit se, útočit - zaútočit

elektronická publikace - www.rubinka.cz

H, CH, K, R, D, T, N, Ž, Š, Č, Ř, C, J, Ď, Ť, Ň

1. Roztřiď slova, kde se píše i, y po měkké, tvrdé a obojetné souhlásce.

žížala, býk, hymna, mlýn, Šimon, řidič, rýsovat, zima, číhat, děti, tygr, chytat, motyka, bič, sysel

ž, š, č, ř, c, j, ď, ť, ň	h, ch, k, r, d, t, n	b, f, l, m, p, s, v, z
žížala	hymna	býk
Šimon	rýsovat	mlýn
řidič	tygr	zima
číhat	chytat	bič
děti	motyka	sysel

2. Doplň i, í, y, ý.

Nešiř špatné zprávy.
Přináší dobré zprávy.
Odchýlil se od plánu.
Přiletěli ptáci.
Máme nového učitele.
Dostal dobré známky.
Vykročím správnou nohou.
Nestyď se.
Korejci jsou cizinci.
opatrný krok
Půjdeme jinam a jinudy.
Je to krátká nit.
Letadlo letí nízko.
Maminka vaří jíšku.
Probudím se brzy.
Dojdi tam!
Řídím se tím pravidlem.
Kup jízdenku.
Pojedeme do divadla.
Na tváři měl jizvu.
Mám rád jitrnice.
Hladí dítě.

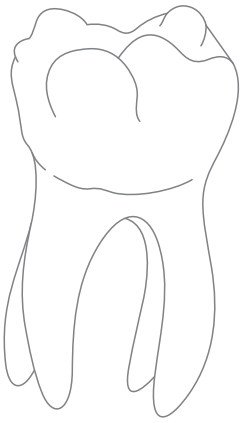
Brzy zešedivěl.
Dobré jitro.
Moc děkuji.
Zajistí vše potřebné.
Líni jsou ryby.
Cecilka je ve škole.
Překročil hranice.
Mám rád perník.
Ve škole pracuje školník.
Velmi se podivil.
Je to divné.
Buď ticho!
Na zahradě rostou dýně.
Vytiskni to znovu.
Přijď kdykoli.
Dívám se rád na pohádky.
Růže má trní.
Pojedeme do Jihlavy.
Po poli běžel zajíc.
Utírá dítě ručníkem.
Jiří je můj přítel.
Za autem je přívěs.

elektronická publikace - www.rubinka.cz

Párové souhlásky

1. Napiš slovo v jiném tvaru.

jeden / jedna	dva
zub	**zuby**
pařez	pař**ezy**
tvaroh	**tvarohy**
pohled	**pohledy**

ty	já
seď	**sedím**
postav	**postavím**
zasaď	**zasadím**
slib	**slíbím**

hodně	jedna
chalup	**chalupa**
koz	**koza**
krup	**kroupa**
postav	**postava**

2. Napiš slovo příbuzné či jiný tvar slova. Pak doplň písmeno.

B - P

hři**b**	hodně hřibů
zu**b**	bez **zubů**
sli**b**	hodně **slibů**
chlé**b**	bez **chleba**
holu**b**	hodně **holubů**
ší**p**	dva ší**py**
čá**p**	bez **čápa**
Fili**p**	bez **Filipa**

D - T

kvě**t**	hodně **květů**
sle**t**	ptáci se slé**tají**
star**t**	na **startu**
hra**d**	dva **hrady**
drá**t**	kovové **dráty**
žalu**d**	hodně **žaludů**
salá**t**	dva **saláty**
kompo**t**	hodně **kompotů**

elektronická publikace - www.rubinka.cz

V - F

ostrov	dva ostrovy
mrkev	hodně mrkví
koroptev	dvě koroptve
lev	hodně lvů
láhev	bez láhve
Rudolf	bez Rudolfa
bábovka	hodně bábovek

H - CH

plech	hodně plechů
svah	ze svahu
výtah	bez výtahu
rampouch	hodně rampouchů
obsah	bez obsahu
Oldřich	hodně Oldřichů
mech	bez mechu

Ž - Š

soutěž	bez soutěže
drůbež	hodně drůbeže
myš	hodně myší
stráž	bez stráže
liška	hodně lišek
hruška	hodně hrušek
nůžky	bez nůžek

S - Z

koz/s	jedna koza, kosa
obraz	dva obrazy
los	výherní losy
dotaz	hodně dotazů
blízko	blízoučko
provaz	bez provazů
klas	hodně klasů

Ď - Ť

ty	já
Seď.	**Já sedím.**
Hoď.	Já hodím.
Poraď.	Já si poradím .
Zaplať.	Zaplatím.

ty	já
Zasaď.	Zasadím.
Zameť.	Zametu.
Posviť.	Posvítím.
Vzbuď.	Já se vzbudím .

elektronická publikace - www.rubinka.cz

3. Doplň písmeno *d*, *t*.

květ, let nad městem, ostrý drát, teplý kabát, jedovatý had, salát, ovocný sad, Robert, jízdní řád, starý hrad, soused, sladký med, příjezd vlaku, drátěný plot, poslední závod

4. Doplň písmeno *ď*, *ť*.

chuť na jídlo, bolavá hruď, bílá labuť, nový plášť, výletní loď, neustálý déšť, správná odpověď, cihlová zeď, poušť, trať, královská pečeť, velká spoušť, vrásčitá pleť, rybářská síť

5. Doplň písmeno *h*, *ch*.

rychlý běh, zelený mech, krátký příběh, dobrý čich, bílý sníh, čerstvý tvaroh, Oldřich, veselý smích, tlustý hroch, sever a jih, rampouch, vlašský ořech, strach, čerstvý hrách, břeh rybníka

6. Doplň písmeno *b*, *p*.

ostrý dráp, pták sup, okap, Jakub, pletený cop, statný dub, čerstvý chléb, příkop, bolavý kloub, luk a šíp, studený sklep, šroub, rozbitý srp, mnoho ryb, čáp, šedý holub, cihlový krb

7. Doplň písmeno *v*, *f*.

lidská krev, sada barev, kožená obuv, Ladislav, čaj z kopřiv, kamarád Josef, prasklá větev, fotograf, houf kachen, Rudolf, statný lev, sladká mrkev, stádo krav, konev vody, můj domov

8. Doplň písmeno *z*, *s*.

řetěz, ples, průkaz, provaz, zápas, účes, hráz, vůz, náraz, vynález, mráz, obvaz, rybíz, výkres, pes, minus, plus, klas, zubní kaz, nečekaný náraz, cvičební dres, bzučící hmyz

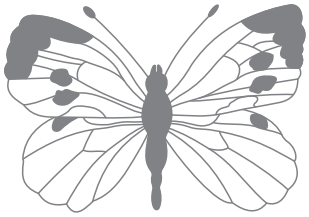
9. Doplň písmeno *ž*, *š*.

špinavá kaluž, napínavá soutěž, Paříž, drůbež, Lukáš, myš, vysoká věž, železný kříž, plná spíž, veš ve vlasech, garáž, mříž v okně, odpadkový koš, ostrý nůž, měkký plyš, mrož

elektronická publikace - www.rubinka.cz

DĚ, TĚ, NĚ, BĚ, PĚ, VĚ, MĚ

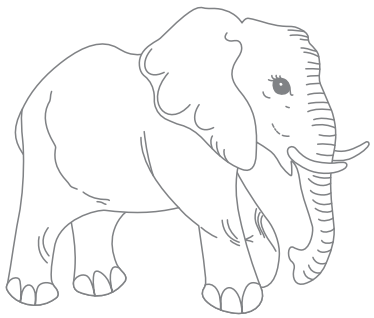
1. Doplň.

DĚ	TĚ	NĚ
děda	kotě	slůně
děkuji	štěně	na stěně
děti	těsto	saně
udělat	tělo	jehně
děvče	na plotě	vůně

BĚ	PĚ	VĚ	MĚ
bělásek	pěna	vějíř	město
běžec	zpěvák	hvězdy	odměna
koloběžka	pěst	medvěd	úsměv
oběd	pěnkava	světlo	paměť

2. Doplň vhodná slova ze cv. 1.

mládě ovce				J	E	H	N	Ě				
pták	P	Ě	N	K	A	V	A					
mládě slona	S	L	Ů	N	Ě							
ten, kdo zpívá						Z	P	Ě	V	Á	K	
šelma	M	E	D	V	Ě	D						
mýdlové bublinky			P	Ě	N	A						

tajenka: HVĚZDA

elektronická publikace - www.rubinka.cz

Vlastní jména

1. Podtrhni v textu vlastní jména a pak je vypiš do tabulek. Cvičení opiš.

BABIČKA MÁ PSA ALÍKA A KOČKU MICKU.
MŮJ KAMARÁD SE JMENUJE PETR NOVÁK.
V ULICI HUSOVA SE STALA NEHODA.
ŘEKA VLTAVA SE VLÉVÁ U MĚLNÍKA DO LABE.
NEJVYŠŠÍ HOROU KRKONOŠ JE SNĚŽKA.
ČESKÁ REPUBLIKA HRANIČÍ SE SLOVENSKEM.
KDO NAPSAL OPERU LIBUŠE? POJEDEŠ DO PRAHY?
SPISOVATEL PAVEL ŠRUT NAPSAL KNIHU LICHOŽROUTI.

osoby
PETR
NOVÁK
PAVEL
ŠRUT

zvířata
ALÍK
MICKA

země
ČESKÁ REPUBLIKA
SLOVENSKO

města, ulice
MĚLNÍK
PRAHA
HUSOVA

hory a pohoří
KRKONOŠE
SNEŽKA

řeky
VLTAVA
LABE

názvy děl
LIBUŠE
LICHOŽROUTI

2. Vymysli větu s vlastním jménem.

MÁCHOVO JEZERO	**Máchovo jezero je rybník.**
PRAŽSKÝ HRAD	**Navštívili jsme Pražský hrad.**
KRUŠNÉ HORY	**Lyžujeme v Krušných horách.**
KONĚPRUSKÉ JESKYNĚ	**V Koněpruských jeskyních jsou krápníky.**
ČESKÝ TĚŠÍN	**Petr bydlí v Českém Těšíně.**
ROŽNOV POD RADHOŠTĚM	**Kde je Rožnov pod Radhoštěm?**
BŘEVNOVSKÝ KLÁŠTER	**Břevnovský klášter založil kníže Boleslav II.**
NÁRODNÍ DIVADLO	**Máme lístky do Národního divadla.**

elektronická publikace - www.rubinka.cz

Věta a souvětí

1. Uspořádej slova do vět. Text přepiš.

lachtan, šelma, je
patří, ploutvonožce, mezi
pohybuje, se, po, obratně, souši
lachtan, se, postavit, dokáže, na, končetiny, přední
většinu, tráví, svého, ve, života, vodě
a, žere, lachtan, nejčastěji, ryby, chobotnice
příbuzní, jsou, lachtana, mroži, tuleni, a

Lachtan je šelma. Patří mezi ploutvonožce. Pohybuje se obratně po souši.

Lachtan se dokáže postavit na přední končetiny. Většinu svého života tráví ve vodě. Lachtan žere nejčastěji ryby a chobotnice. Příbuzní lachtana jsou tuleni a mroži.

2. Spoj věty v souvětí. Text přepiš. Použij spojky: i když, a, proto, ale, avšak

Tuleni nemohou podsouvat zadní končetiny pod tělo.
Pohybují se jen plazením po břiše.

Tuleni nemají ušní boltce. Příbuzní lachtani ušní boltce mají.

Zadní ploutve tuleňů trvale směřují dozadu. Při plavání slouží ke kormidlování.

Živí se rybami, hlavonožci a kraby. Některé druhy dokážou ulovit tučňáky.

Tuleni a lachtani jsou příbuzní. Tuleň spí pod vodou. Lachtan spí na souši.

Tuleni nemohou podsouvat zadní končetiny pod tělo, proto se pohybují jen plazením po břiše.

Tuleni nemají ušní boltce, ale příbuzní lachtani ušní boltce mají.

Zadní ploutve tuleňů trvale směřují dozadu a při plavání slouží ke kormidlování.

Živí se rybami, hlavonožci a kraby, i když některé druhy dokážou ulovit tučňáky.

Tuleni a lachtani jsou příbuzní, avšak tuleň spí pod vodou, lachtan spí na souši.

elektronická publikace - www.rubinka.cz

3. Napiš k obrázku tři jednoduché věty.

Kotě si hraje.

Má červené klubíčko.

Je veselé.

4. Vyber si jednu větu z 1. cvičení a rozviň ji o další slova.
Pomáhej si otázkami: jaké, čí, kdy, kde, jak...?

Jitčino malé kotě si ráno doma spokojeně hraje.

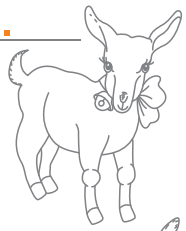
5. Doplň vzorec souvětí.

V1 a V2.
V1, že V2.
Kdyby V1, V2.
Jak V1, V2.

Když V1, V2.
V1, protože V2, a V3.
V1, V2 a V3, aby V4.
V1, že V2, ale V3.

Jednou odpoledne jim řekla, že jde na trh do města. **V1, že V2.**

Byla jedna koza a ta měla tři kůzlátka. **V1 a V2.**

Kdyby někdo tloukl na branku, nemají otvírat. **Kdyby V1, V2.**

Koza kůzlátka pochválila,
protože byla opatrná, a dala jim dobroty. **V1, protože V2, a V3.**

Kůzlátka už věřila, že by to mohl být hlas jejich maminky,
ale chtěla ukázat nožičku. **V1, že V2, ale V3.**

Když uviděla kůzlátka tlapku, dala se do smíchu. **Když V1, V2.**

Jak koza odešla, přišel vlk. **Jak V1, V2.**

Vlk se dopálil, šel zase ke kováři
a povídal mu, aby mu upiloval jazyk ještě více. **V1, V2 a V3, aby V4.**

Přepiš věty do sešitu ve správném pořadí.

elektronická publikace - www.rubinka.cz

6. Vymysli souvětí podle vzorce.

V1, ale V2

Chci jít pěšky, ale můžu jet i vlakem.

V1, protože V2

Dnes nepůjdu do školy, protože jsou prázdniny.

Když V1, V2

Když ho uvidím, řeknu mu to.

V1 a V2, ale V3

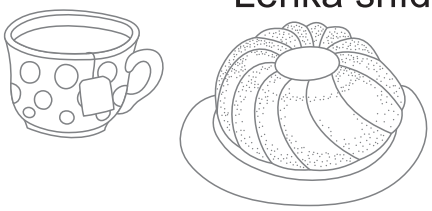
Viděl Petra a potkal Pavla, ale Jany se nedočkal.

7. Z vět vypiš základní skladební dvojice a vyber ještě jednu další skladební dvojici.

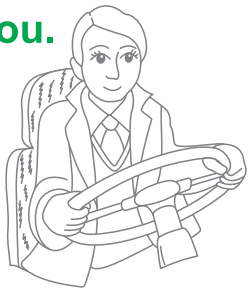
věta	základní skladební dvojice	skladební dvojice
Petr brzy ráno zalil jahody.	**Petr zalil.**	**Zalil jahody.**
Strakatá kráva se pase na louce.	**Kráva se pase.**	**strakatá kráva**
Jana hrála s bratrem pexeso.	**Jana hrála.**	**Hrála s bratrem.**
Fotbalový zápas skončil remízou.	**Zápas skončil.**	**fotbalový zápas**
Pes nás vítal štěkáním.	**Pes vítal.**	**Vítal nás.**
Vlaštovky mají hnízdo ve chlévě.	**Vlaštovky mají.**	**Mají hnízdo.**
U rybníka stojí starý dub.	**Dub stojí.**	**starý dub**
Ke krmítku přiletěly sýkorky.	**Sýkorky přiletěly.**	**Přiletěly ke krmítku.**
Jakub běžel rychle domů.	**Jakub běžel.**	**Běžel domů.**
Na šňůře se suší bílá košile.	**Košile se suší.**	**bílá košile**

8. Ze základní skladební dvojice napiš větu rozvitou.

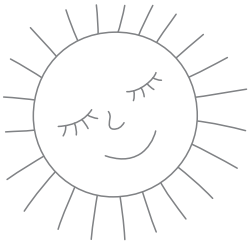
Lenka snídá.

Tatínek řídí.

Slunce svítí.

Kocour mňouká.

Lenka snídá bábovku s čajem. Tatínek řídí autobus.

Na obloze svítí slunce. Černý kocour mňouká.

9. Z vět vypiš základní skladební dvojice. Nezapomeň na několikanásobný a nevyjádřený větný člen.

Děti jely na školní výlet do Pardubic. **Děti jely.**

S sebou si vzaly batohy se svačinou a pitím. **(Děti) si vzaly.**

Jirka a Adam si svačinu zapomněli. **Jirka a Adam si zapomněli.**

Spolužák Kamil jim dal jablko. **Kamil dal.**

Byli rádi a Kamilovi poděkovali. **(Oni) byli rádi.** **(Oni) poděkovali.**

10. Podtrhni jednoduché věty modře a souvětí červeně.

Princ nemeškal a hned se vypravil do věže. Vešel do poslední komnaty. Všude byly vyobrazeny ty nejkrásnější princezny, které kdy viděl. Rozhlížel se kolem sebe, ale nedokázal si z nich vybrat tu pravou. Najednou jeho zrak padl na místo zakryté plentou. Strhl plentu a spatřil tu nejkrásnější dívku. Měla nádhernou tvář i nádherné šaty. Byla však nesmírně bledá. Vypadalo to, že se něčím velmi trápí. Princ měl jasno. Rozhodl se, že jen tato princezna se může stát jeho ženou a budoucí královnou.

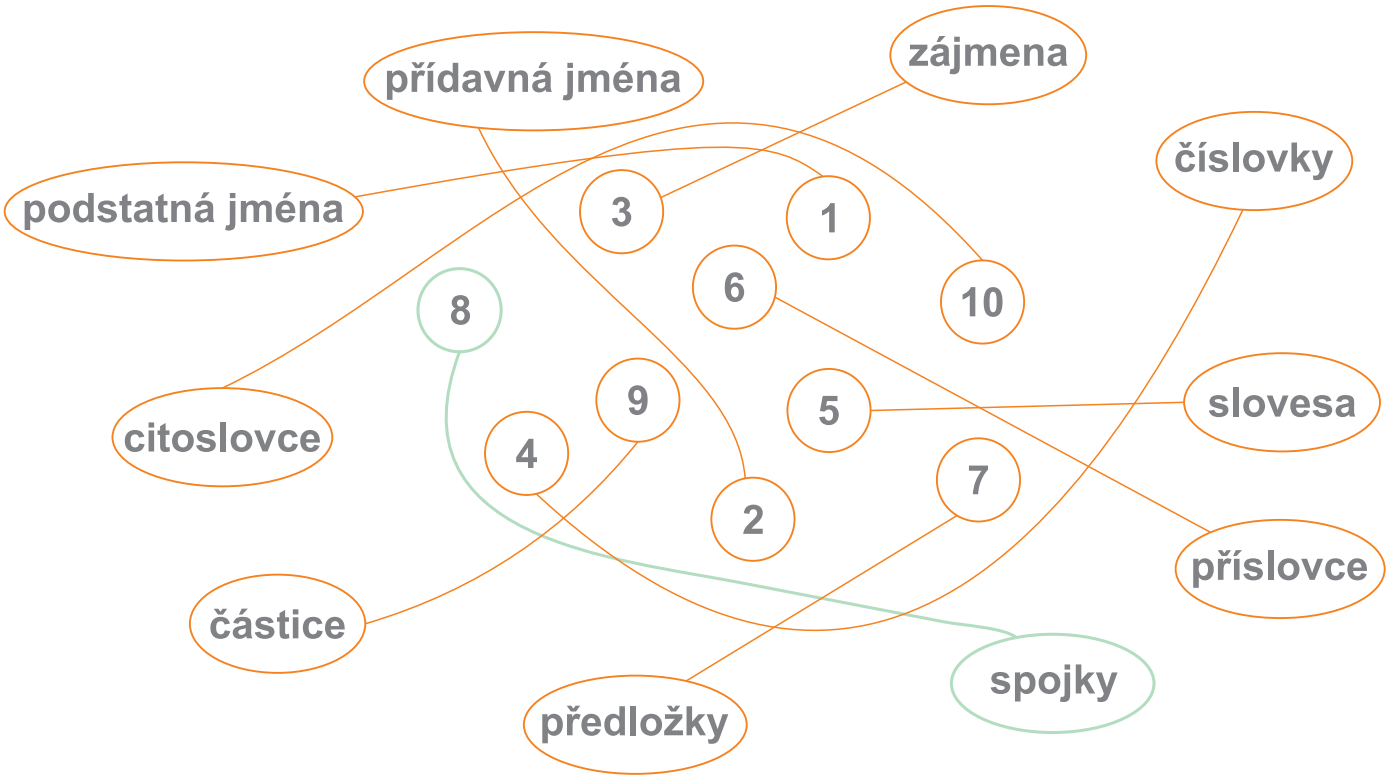
(podle K. J. Erbena)

11. Napiš název pohádky. Pohádku vyprávěj. **Dlouhý, Široký a Bystrozraký**

elektronická publikace - www.rubinka.cz

Slovní druhy

1. Spoj název slovního druhu s jeho číslem.

2. Napiš název slovního druhu do tabulky.

1. Názvy osob, zvířat, věcí, vlastností a dějů.	podstatná jména
2. Označují vlastnosti podstatných jmen. Ptáme se na ně otázkami JAKÝ? KTERÝ? ČÍ?	**přídavná jména**
3. Zastupují názvy osob, zvířat a věcí nebo na ně ukazují.	**zájmena**
4. Vyjadřují počet nebo pořadí.	**číslovky**
5. Označují, co osoby, zvířata a věci dělají, nebo co se s nimi děje. Vyjadřují děj.	**slovesa**
6. Odpovídáme jimi na otázky KAM? KDE? KDY? JAK?	**příslovce**
7. Leží před slovem. Spojují se obvykle se jmény.	**předložky**
8. Spojují slova nebo věty.	**spojky**
9. Uvozují samostatné věty. Jsou to slova, pomocí nichž ve větě na něco upozorňujeme.	**částice**
10. Vyjadřují zvuky a hlasy, pohyby, nálady a pocity.	**citoslovce**

elektronická publikace - www.rubinka.cz

3. Vypiš podstatná jména: názvy osob, zvířat, věcí, vlastností a dějů.

vrána, fuj, dítě, divadlo, fouká, klepání, já, šepot, jedna, pes, vlevo, chlapec, kéž, stůl, nikdo, strach, tikat, poctivost, což, protože, cink, brzy

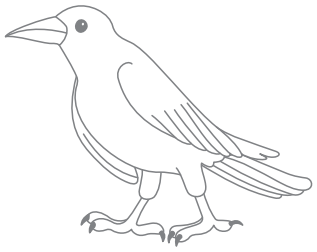
osob
dítě
chlapec

zvířat
vrána
pes

věcí
divadlo
stůl

vlastností
strach
poctivost

dějů
klepání
šepot

4. Vypiš přídavná jména, která vyjadřují vlastnosti podstatných jmen. Doplň vhodné podstatné jméno.

matčina, fuj, stůl, dítě, fouká, dozadu, klepání, tikat, bratrovo, jedna, kéž, já, česká, pravý, vlevo, levé, nikdo, mrká, veselý, sladká, což, brzy, cink, kulaté

přídavné jméno	podstatné jméno
matčina	bunda
bratrovo	kolo
česká	pohádka
pravý	břeh

přídavné jméno	podstatné jméno
levé	oko
veselý	kamarád
sladká	mrkev
kulaté	stoly

5. Vypiš zájmena, která ve větách zastupují podstatná či přídavná jména.

matčina, fuj, něčí, fouká, dozadu, ty, klepání, bratrovo, jedna, co, pravý, vlevo, kéž, stůl, levé, ničí, mrká, tikat, veselý, tato, cink, protože, kulaté, brzy, tvůj

zájmena		
osobní	já	ty
ukazovací	ten	tato
přivlastňovací	můj	tvůj
tázací	kdo	co
neurčitá	něco	něčí
záporná	nikdo	ničí

6. Vypiš číslovky, které označují počet nebo pořadí.
jedna, housenka, několik, ten, šikovná, první, několikátý, dýchá, dvojí, už, několikerý, on, stokrát, haf, několikrát, stůl, vlevo, barevný, napodobovat

Kolik?	Kolikátý?	Kolikerý?	Kolikrát?
jedna	první	dvojí	stokrát
několik	několikátý	několikerý	několikrát

7. Vypiš z vět slovesa, která vyjadřují, co osoby, zvířata a věci dělají, nebo co se s nimi děje.

V lese brzy porostou houby. porostou
U starého trakaře skřípe kolo. skřípe
Čistíme si zuby pravidelně a poctivě. Čistíme
Zlý pes pobíhal za plotem velké zahrady. pobíhal

8. Roztřiď příslovce, podle toho na jaké otázky odpovídají.
vpředu, nahoru, trochu, vzadu, pryč, vysoko, zpátky, zdravě, dnes, potom, krásně, někdy

Kde?	Kam?	Kdy?	Jak?
vpředu	nahoru	dnes	trochu
vzadu	pryč	potom	zdravě
vysoko	zpátky	někdy	krásně

9. Podtrhni modře předložky, které se pojí se jmény.
Podtrhni červeně spojky, které spojují věty nebo slova.
Měla šaty ze žluté látky. Na louce kvetly kopretiny.
Petr a Pavel hráli fotbal. Šli jsme po úzké pěšině.
Pan učitel nabádá žáky, aby pracovali poctivě.
Brzy bude jaro a stromy rozkvetou. Chceš bílé nebo černé boty?
Vjeli jsme do dlouhého tunelu. Zítra jedeme k tetě Kamile.

10. Podtrhni ve větě částice, které uvozují samostatné věty.
Zakroužkuj citoslovce, která vyjadřují nálady, city, hlasy a zvuky.
Ať už Pepa nevzdychá ach, ach. Kéž mi už není zima brr, brr.
Což jsi neslyšel žbluňk? Hurá, jedeme domů. Nechť se nám to podaří.
Koza mečí mé, mé, mé. Jé, to je veselo. Zdalipak to víte?

elektronická publikace - www.rubinka.cz

Podstatná jména

1. Piš libovolná podstatná jména, na která můžeš ukázat

ten - pes, člověk, cvrček, sešit, stůl, učitel, kozel, ručník, žebřík, stůl, chlapec

ta - slepice, žena, utěrka, žába, taška, židle, průvodčí, lavice, housenka, ruka

to - dítě, umění, koště, jídlo, město, zvíře, stavení, kuře, moře, veslo, máslo

2. Přepiš psacím písmem.

PETR DVOŘÁK Z KOLÍNA JEZDÍ KAŽDÝ ROK K ŘECE VLTAVĚ.
HRAD KARLŠTEJN BYL VYBUDOVÁN ČESKÝM KRÁLEM KARLEM IV.
PŘENOCUJI V ČESKÉM KRUMLOVĚ V HOTELU RŮŽE.

Petr Dvořák z Kolína jezdí každý rok k řece Vltavě. Hrad Karlštejn byl vybudován českým králem Karlem IV. Přenocuji v Českém Krumlově v hotelu Růže.

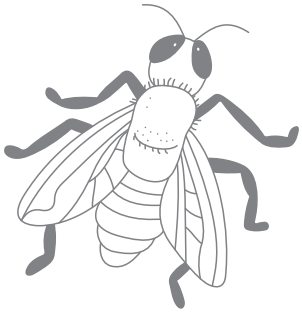
3. Vybarvi červeně políčka s podstatnými jmény v množném čísle.

kopretina	kopretiny	jitrocel	lev	býk	chytrost
paprika	papriky	osoba	lenost	liška	pýcha
tramvaje	tramvaj	osoby	hlemýžď	boj	pytel
talíře	talíř	syny	syn	mýdlo	list
ruce	ruka	psíci	psík	dny	nemoc
princové	princ	vesla	dcery	papírky	lidé
závody	kočky	mísy	předpis	předpisy	člověk
závod	kočka	mísa	panenka	panenky	kniha
horník	lékař	učitel	barva	barvy	teta

elektronická publikace - www.rubinka.cz

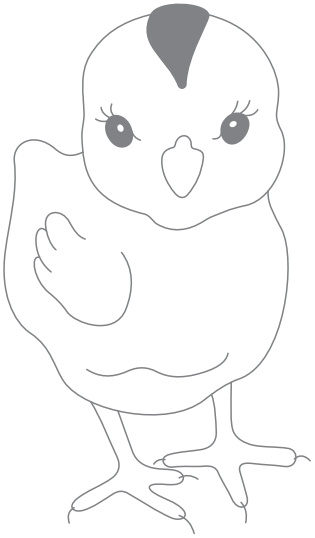
4. Urči rod podstatných jmen. Napiš je v čísle jednotném nebo množném.

číslo jednotné	číslo množné	rod
(**ta**) včela	(**ty**) včely	**ženský**
(ten) pařez	(ty) pařezy	mužský
(to) auto	(ta) auta	střední
(ten) míč	(ty) míče	mužský
(ta) raketa	(ty) rakety	ženský
(ta) branka	(ty) branky	ženský
(ten) puk	(ty) puky	mužský
(to) švihadlo	(ta) švihadla	střední
(ten) skokan	(ti) skokani	mužský

5. Doplň *u*, *ú*, *ů*. Roztřiď slova podle rodu.

kuře, můra, cukroví, kůzle, krůček, úklid, úhoř, kapusta, uhlí, ruka, kůň, půda, účast, údolí, úterý, kružítko, vůně, kruh, růžička, kupec, potůček

rod střední	rod ženský	rod mužský
kuře	můra	krůček
cukroví	kapusta	úklid
kůzle	ruka	úhoř
uhlí	půda	kůň
údolí	účast	kruh
Úterý	vůně	kupec
kružítko	růžička	potůček

elektronická publikace - www.rubinka.cz

6. Skloňuj podstatná jména v jednotném čísle.

pád	muž	žena	město
1. Kdo? Co?	muž	žena	město
2. Koho? Čeho?	muže	ženy	města
3. Komu? Čemu?	muži / mužovi	ženě	městu
4. Koho? Co?	muže	ženu	město
5. Oslovujeme, voláme.	muži	ženo	město
6. (o) Kom? (o) Čem?	muži / mužovi	ženě	městě / městu
7. (s) Kým? (s) Čím?	mužem	ženou	městem

7. Urči pád.

věta	pádová otázka	odpověď	pád
Běželi se smíchem.	**S kým, čím běželi?**	**se smíchem**	**7.**
Četli pohádku.	Koho, co četli?	pohádku	4.
Honzo, pojď!	Oslovujeme, voláme!	Honzo	5.
Mluvil o filmu.	O kom, o čem mluvil?	o filmu	6.
Slunce svítí.	Kdo, co svítí?	Slunce	1.
Šel se psem.	S kým, čím šel?	se psem	7.
Byl bez peněz.	Bez koho, čeho byl?	bez peněz	2.
Kýval hlavou.	Kým, čím kýval?	hlavou	7.
Ošetřoval babičku.	Koho, co ošetřoval?	babičku	4.
Smál se vtipu.	Komu, čemu se smál?	vtipu	3.

Slovesa

1. Spoj zájmeno se slovesným tvarem.

já	maluji
ty	pojď
on	vaří
my	hrajeme
vy	zpíváte
oni	přišli

já	volám
ty	uklízíš
on	bude
my	sedíme
vy	spí
oni	jdete

2. Doplň do věty vhodné sloveso.

Každý den _____cvičím_____ hru na kytaru.

Protože Libor _____kašle_____, šel k lékaři.

Babička _____vysela_____ na zahradě mrkev.

Venku _____kvetou_____ sněženky a bledule.

Ve škole se _____učíme_____ počítat.

Učitel se ptá a žáci _____odpovídají_____.

Nerada _____polykám_____ prášky.

Je zima a venku _____sněží_____.

Přestaň povídat a _____poslouchej_____.

Princ _____vysvobodil_____ princeznu polibkem.

Hadi _____syčí_____.

Prosím, _____namaž_____ mi chleba máslem.

Kluci _____hrají_____ fotbal na hřišti.

elektronická publikace - www.rubinka.cz

3. Napiš ke slovesnému tvaru infinitiv slovesa.

slovesný tvar	infinitiv	slovesný tvar	infinitiv
volám	**volat**	pijeme	**pít**
zpívají	**zpívat**	stál	**stát**
poprosíš	**poprosit**	vypravuje	**vypravovat**
hodíte	**hodit**	hráli	**hrát**
uvaříme	**uvařit**	bere	**brát**
koupíte	**koupit**	zasloužila	**zasloužit**
jedou	**jet**	viseli	**viset**
jíš	**jíst**	dostane	**dostat**
píšou	**psát**	jsem	**být**
stavíme	**stavět**	měla	**mít**

4. Urči osobu, číslo a čas.

slovesný tvar	osoba	číslo	čas
volám	**1.**	**jednotné**	**přítomný**
stavěli	**3.**	**množné**	**minulý**
hledáš	**2.**	**jednotné**	**přítomný**
smějeme se	**1.**	**množné**	**přítomný**
zpívají	**3.**	**množné**	**přítomný**
počítal jsem	**1.**	**jednotné**	**minulý**
přijdeme	**1.**	**množné**	**budoucí**
budu krmit	**1.**	**jednotné**	**budoucí**

číslo jednotné
1. já
2. ty
3. on, ona, ono

číslo množné
1. my
2. vy
3. oni, ony, ona

čas
minulý
přítomný
budoucí

5. Doplň k podstatnému jménu tři vhodná slovesa.

podstatné jméno	sloveso	sloveso	sloveso
kůň	**řehtá**	**skáče**	**běží**
hasič	**hasí**	**zachrání**	**pomáhá**
lékař	**léčí**	**ordinuje**	**pomáhá**
učitel	**učí**	**radí**	**pomůže**
květina	**voní**	**kvete**	**uvadla**
pes	**štěká**	**hlídá**	**běží**
voda	**teče**	**kape**	**proudí**
mráz	**zebe**	**udeřil**	**vyhnal**
televize	**vysílá**	**se rozbila**	**uvádí**

6. Ke slovesu doplň vhodné podstatné jméno.

podstatné jméno	sloveso
děda	vypráví
tulipán	roste
voda	zamrzá
máma	vaří
Petr	zpívá
tráva	se zelená
Jitka	píše
zvon	zvoní
had	syčí

7. Slož z písmen sloveso.

P Č Í A T O T
P O Č Í T A T
T S P Á
S P Á T
A L V A T M O
M A L O V A T
R E S L I K T
K R E S L I T
O S O V A T P I
O P I S O V A T
O U Z K Š E T
Z K O U Š E T
E Š Ř I T
Ř E Š I T
Č I T U
U Č I T
K M A T Z O U
Z K O U M A T

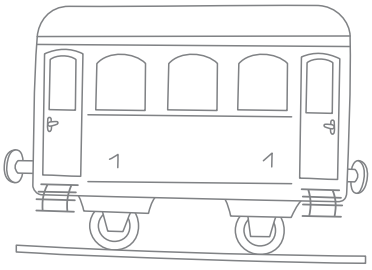
elektronická publikace - www.rubinka.cz

Pravopisná cvičení

1. Doplň písmena. Cvičení piš jako diktát nebo autodiktát.

Z mouky se peče sladké pečivo. V lese rostou borůvky.
Pěšina je plná kamení. Stýskalo se nám po domovu.
Máme rádi svůj domov. Potřebuji kousek provázku.
Žabka skočila do vody. Mám nové plavky.
Ulož ty věci do skříně. Kotě má malé drápky.
Nebuď smutný. Mrkev je kořenová zelenina.

Tatínek pracuje u dráhy. Na okně bzučí mouchy.
Půjčím ti svůj sešit. Dnes mám domácí úkol.
Přijď v půl třetí. Z kůže se šijí boty.
Úhoř je dravá ryba. Pod dubem leží žalud.
Fotograf nám udělal snímek. Pozor na kaluž.
Mám nové plavky. U bazénu stál plavčík.

Kup chléb a máslo. Přes potok vede úzká lávka.
Zahraj na trubku. Až se vrátíš, budeme číst.
Na koloběžce jeď pomalu. Uhodil se o roh stolu.
Nesl jsem lehký batoh. Josef čte rád pohádky.
Seďte tiše. Zastav se u nás. To je vzácná památka.
Slož věci na hromádku. Peříčko je lehké. Snad se nebojíš?

Ozvalo se kuňkání žab. Na stráni se pásло stádo ovcí.
Jitka musí usušit prádlo. Vojáci mají pušky.
Namaž med na chleba. Ve vodě je hloubka.
Udělej to teď hned. Ze střechy spadl rampouch.
Kočka se pohybuje tiše. Na náměstí stojí kašna.
Každé ráno chodím pěšky. K snídani mám dvě housky.

CO UŽ UMÍM.

1. Doplnit háčky, čárky.
2. Napsat kroužek nebo čárku nad *u*.
3. Psát *i* po *ž*, *š*, *č*, *ř*, *c*, *j*, *ď*, *ť*, *ň*.
4. Psát *y* po *h*, *ch*, *k*, *r*, *d*, *t*, *n*.
5. Psát velká písmena na začátku věty a velká písmena u vlastních jmen.
6. Doplnit znaménka . ? ! na konci věty.
7. Rozlišit párové souhlásky *b*-*p*, *d*-*t*, *ď*-*ť*, *h*-*ch*, *v*-*f*, *z*-*s*, *ž*-*š*.

elektronická publikace - www.rubinka.cz

2. Najdi 10 chyb v každém cvičení. Cvičení piš jako diktát.

Přečti ještě dvje stránky. Jyrka vzal prud. Přidej to na hromátku.
Dědeček nařýdil hodiny. Na zahrádce máme ježka. Katka volá na zuzku.
Náš pes má blechy. Cesta vede kolem ribníka. Ohýnek kouří.
Poléfka je součástí oběda. po žebříku lez opatrně. Máme pohodlné lúžko.

Stríc pracuje jako zahradník. Jýdlo ochutíme kořením. Teče mu kref.
Přijdu včas domů. Sekyra je ostrá. V kleci leží lev. Zameť hned schody.
Odpověť není správná. Rybář přinesl úlovek. Cybule je zdravá zelenyna.
Kúra pomerančů krásně voní. Ráno napadl sních. To je velkí úspěch.

Máš rád hráh a čočku? Jakub běhá rychle. Lesem vede úzká pješyna.
To je můj domof. Dám ty prstýnek na památku. Měl děravé ponožky.
Slávka je moje kamarátka. Slova tvořila rím. Ve chlévě je žlap s krmením.
Tam se pase stádo kraf. Řetěz se skládá z článkú. Má modré oči.

Srny nemají parohi. V troubě pečeme dvě kachny. kovář ohýbal drát.
Co máme k snídany? Některý brouci mají tykadla. Očisti boti na rohožce.
Učíme se hrát na kitaru. Jdeme na dlouhou prochazku. Po řece pluje loť.
Na obloze září hvjezdy. Hrozny jsou ještě kýselé. Plavčík zachránil dítě.

CO UŽ UMÍM.

1. Doplnit háčky, čárky.

2. Napsat kroužek nebo čárku nad *u*.

3. Psát *i* po *ž, š, č, ř, c, j, ď, ť, ň*.

4. Psát *y* po *h, ch, k, r, d, t, n*.

5. Psát velká písmena na začátku věty a velká písmena u vlastních jmen.

6. Doplnit znaménka *. ? !* na konci věty.

7. Rozlišit párové souhlásky *b-p, d-t, ď-ť, h-ch, v-f, z-s, ž-š*.

elektronická publikace - www.rubinka.cz

Slova příbuzná

1. Označ část slova, která je společná slovům ve sloupci.

cukr	voda	les	světlo	hrad	hora
cukrárna	povodí	lesní	světluška	zahrada	horal
cukrová	povodeň	lesík	světlý	hradby	pohoří
cukrář	vodoměr	polesí	osvětlený	hradiště	horský
pocukrovat	vodnatá	lesník	světelný	ohrada	horolezectví

2. Vybarvi příbuzná slova stejnou barvou.

HRÁČI PAPÍR LYSINA KNIHOVNA
ZUBNÍ MÝT
KNIHA LYSÝ
ZUB LIST
MÝDLO LISTINA PAPÍROVÁ HRA

3. Napiš slovo příbuzné. Slova mají mít společnou část slova a význam.

velký/velká	malý/malá
strom	**stromek**
kus	**kousek**
pes	**pejsek**
pták	**ptáček**
míč	**míček**
dům	**domeček**
kočka	**kočička**
sklenice	**sklenička**
obraz	**obrázek**
zahrada	**zahrádka**
kniha	**knížka**
provaz	**provázek**

něco dělat	název osoby, zvířete, věci
hrát si	**hráč**
psát	**písanka**
zpívat	**zpěvák**
letět	**letec**
umýt	**umyvadlo**
sloužit	**služka**
lovit	**úlovek**
prodávat	**prodavač**
rybařit	**ryba**
léčit	**léčitel**
žvýkat	**žvýkačka**

elektronická publikace - www.rubinka.cz

4. Napiš, zda slova ve dvojici mají společnou část a významově spolu souvisí.

	společnou část	společný význam	slova příbuzná
psík - štěně	ne	ano	ne
peří - peřina	ano	ano	ano
svět - světlý	ano	ne	ne
rodič - porodnice	ano	ano	ano
tvar - tvaroh	ano	ne	ne
vodítko - vodní	ano	ne	ne
sušenka - sušák	ano	ano	ano
cesta - silnice	ne	ano	ne
platit - výplata	ano	ano	ano
len - lenoch	ano	ne	ne
obr - obrovský	ano	ano	ano
mlýn - mlýnek	ano	ano	ano
sýr - syreček	ano	ano	ano
kamarád - přítel	ne	ano	ne
kolo - koloběžka	ano	ano	ano
zub - zubař	ano	ano	ano
kost - kostel	ano	ne	ne
židle - židlička	ano	ano	ano
pomalá - malá	ano	ne	ne
myš - semiš	ne	ne	ne
kov - kovář	ano	ano	ano
kus - část	ne	ano	ne
zlomit - zlomek	ano	ano	ano

elektronická publikace - www.rubinka.cz

Tvary slova

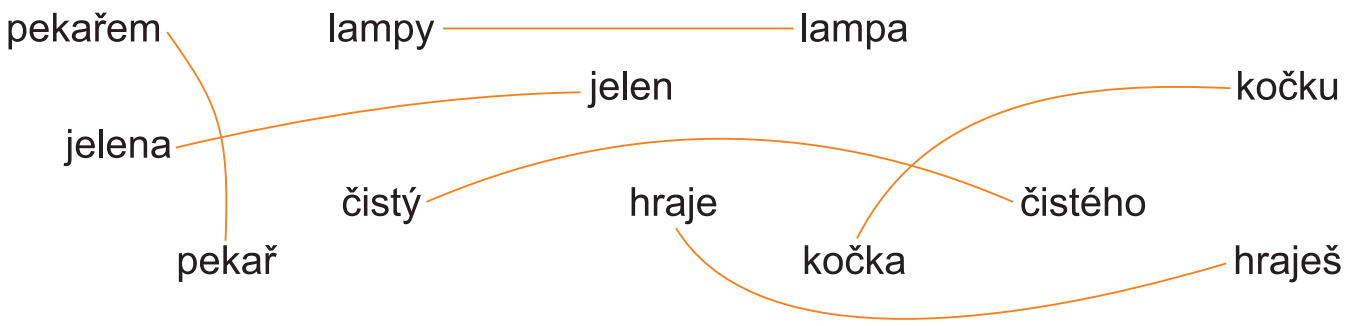
1. Napiš tvary slov.

	žena
bez	ženy
se	ženou
k	ženě
pro	ženu

	strom
na	stromě/mu
u	stromu
pod	stromem
ke	stromu

	město
ve	městě
za	městem
k	městu
do	města

2. Spoj tvary stejného slova.

3. Rozliš tvar slova a slovo příbuzné.

	tvar slova	slovo příbuzné
rok - roční, roku	**roku**	**roční**
posílat - posíláme, poslání	posíláme	poslání
růže - růží, růžovka	růží	růžovka
letadlo - letiště, letadla	letadla	letiště
dřevo - dřeva, dřeváky	dřeva	dřeváky

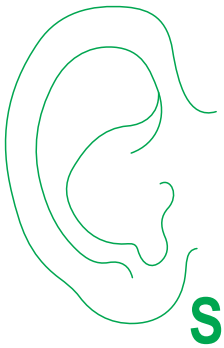
4. Napiš správné tvary slov.

	skákat
já	skáču
ty	skáčeš
on, ona	skáče

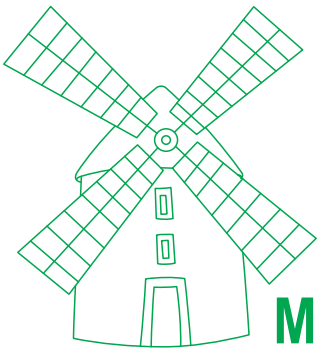
	skákat
my	skáčeme
vy	skáčete
oni	skáčou

elektronická publikace - www.rubinka.cz

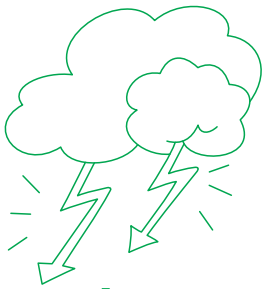
Vyjmenovaná slova po L

SLYŠET

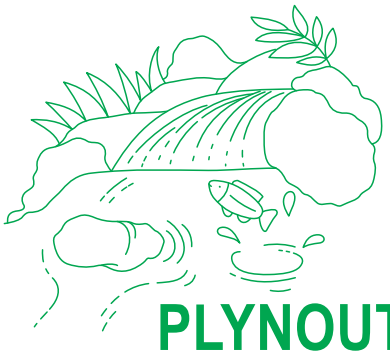
MLÝN

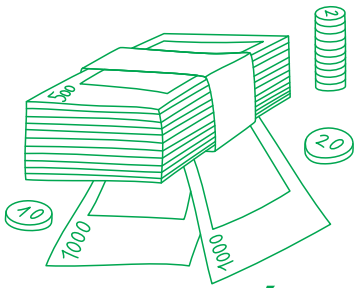
BLÝSKAT SE

POLYKAT

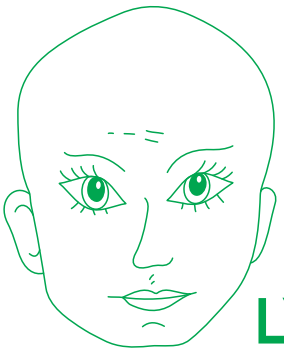
PLYNOUT

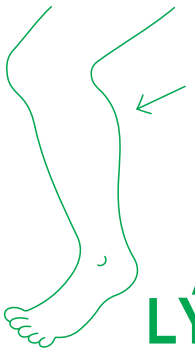
PLÝTVAT

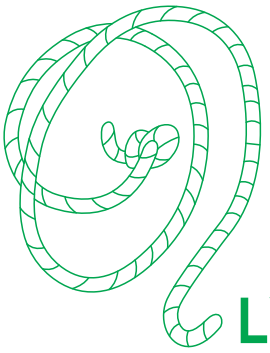
VZLYKAT

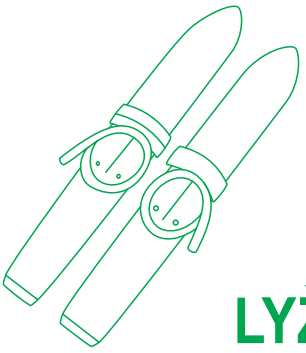
LYSÝ

LÝTKO

LÝKO

LYŽE

PELYNĚK

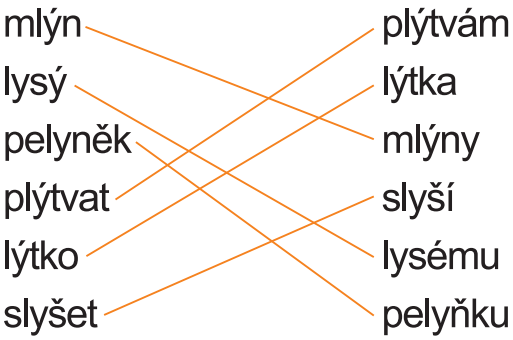

PLYŠ

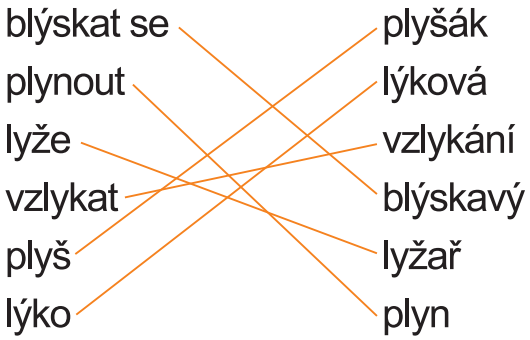
elektronická publikace - www.rubinka.cz

- SLYŠET - MLÝN - BLÝSKAT SE - POLYKAT - PLYNOUT - PLÝTVAT -
- VZLYKAT - LYSÝ - LÝTKO - LÝKO - LYŽE - PELYNĚK - PLYŠ -

1. Spoj tvary stejného slova.

2. Spoj slova příbuzná.

3. Podtrhni všechny tvary slovesa *polykat*.

polykám, polykají, polknutí, nespolkl, polykáme, nepolykáš, plyne, nespolknou

4. Červeně vybarvi slova příbuzná ke slovu *mlýn*, modře tvary slova *mlýn*.

MLYNÁŘ MLÝNY MLÝNSKÝ
MLÝNA MLÝNU MLÝNEM
MLÝNEK MLYNÁŘKA MLYNÁŘSKÝ

5. Škrtni slovo, které není tvarem slova *vzlykat*.

vzlyká, vzlykají, ~~vzlykot~~, vzlykáš

6. Škrtni slovo, které není příbuzné slovo ke slovu *lýko*.

lýkovec, lýkožrout, ~~lýka~~, lýkový

7. Doplň do textu vhodné vyjmenované slovo ve správném tvaru. Žádné slovo se nesmí opakovat.

Děti nerady polykají prášky.
Z lýka se dá uplést košík.
Slyšel jsi ten divný zvuk?
Obilí se mele ve mlýně.
Při bouřce se blýská.
Některé hračky jsou vyrobeny z plyše.
V obchodě měli mnoho párů lyží.
Malý chlapec lítostivě vzlykal.
Čas rychle plyne.
Žena se poranila na lýtku.
K bylinám patří pelyněk.
Člověk bez vlasů je lysý.
Lidé často plýtvají jídlem.

elektronická publikace - www.rubinka.cz

8. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

smutné vzlykání	**vzlykat**	**P**
Lysá nad Labem	**lysý**	**V**
kůň s lysinou	**lysý**	**P**
mlynář a mlynářka	**mlýn**	**P**
skvělý lyžař	**lyže**	**P**
nebezpečný plyn	**plynout**	**P**
plyšový medvěd	**plyš**	**P**
provaz z lýčí	**lýko**	**P**
Učím se lyžovat.	**lyže**	**P**
Nepolykej bonbony!	**polykat**	**P**
taška z lýka	**lýko**	**V**
Nespolykej to!	**polykat**	**P**
plynná látka	**plynout**	**P**
lýčené boty	**lýko**	**P**
olysalá kůže	**lysý**	**P**
Tvoří se mu lysinka.	**lysý**	**P**
Oplýval nápady.	**plynout**	**P**
Vyplýtval všechnu vodu.	**plýtvat**	**P**
Oplýval chválou.	**plynout**	**P**
Cítím plyn.	**plynout**	**P**
nedaleká mlýnice	**mlýn**	**P**
Navštívíme Lysolaje.	**lysý**	**P**
nebezpečný lýkožrout	**lýko**	**P**
Lýkovec je keř.	**lýko**	**P**

elektronická publikace - www.rubinka.cz

9. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

Zalykal se slzami.	vzlykat	P
zraněná lyžařka	lyže	P
lýtkový sval	lýtko	P
lýčené střevíce	lýko	P
lyžařský vlek	lyže	P
Lyžování mě baví.	lyže	P
Spolykal prášky.	polykat	P
pelyňkový čaj	pelyněk	P
neslyšící člověk	slyšet	P
kráva Lyska	lysý	P
bolavé lýtko	lýtko	V
Barvy splynuly.	plynout	P
Naučil se splývat.	plynout	P
oblýskané auto	blýskat se	P
Rozplýval se.	plynout	P
hlasitý vzlyk	vzlykat	P
Neplýtvej penězi!	plýtvat	P
plynulý přechod	plynout	P
Vede tudy plynovod.	plynout	P
plynový sporák	plynout	P
Šla neslyšně.	slyšet	P
Uslyšel houkání.	slyšet	P
starý mlýn	mlýn	V
Polykal léky.	polykat	V

elektronická publikace - www.rubinka.cz

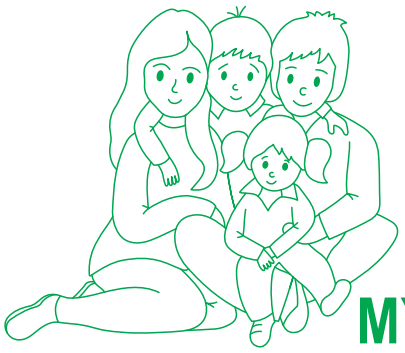
10. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

stará mlynářka	mlýn	P
Chtěla bych si zalyžovat.	lyže	P
plynutí času	plynout	P
splynutí dvou duší	plynout	P
starý mlýnek	mlýn	P
Neslyším nic.	slyšet	P
nedaleký plynojem	plynout	P
sotva slyšitelné hlasy	slyšet	P
Slýchával to jako malý.	slyšet	P
plynulá jízda	plynout	P
Uplynul dlouhý týden.	plynout	P
mlýnské kolo	mlýn	P
splynutí s oblohou	plynout	P
tiché vzlykání	vzlykat	P
výrobek z plyše	plyš	V
bílá lysina	lysý	P
neslyšící lidé	slyšet	P
Byla blýskavice.	blýskat se	P
lyžařská bunda	lyže	P
Vyplývá to z textu.	plynout	P
Blýskla se svými znalostmi.	blýskat se	V
nízká slyšitelnost	slyšet	P
nová mlýnice	mlýn	P
výbušný plyn	plynout	P

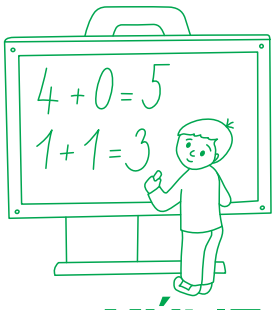
elektronická publikace - www.rubinka.cz

Vyjmenovaná slova po M

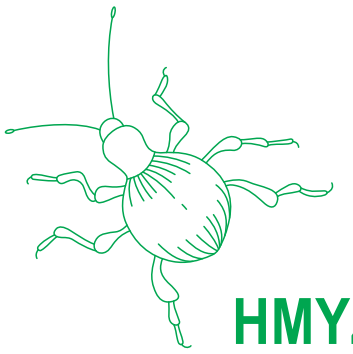

MY

MÝT

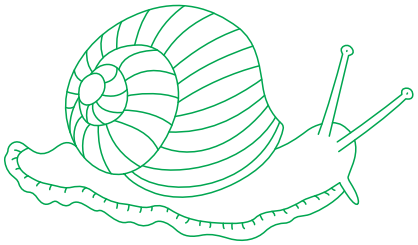

MYSLIT

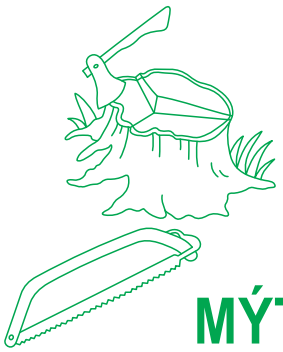

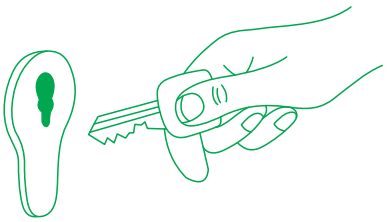
MÝLIT SE

HMYZ

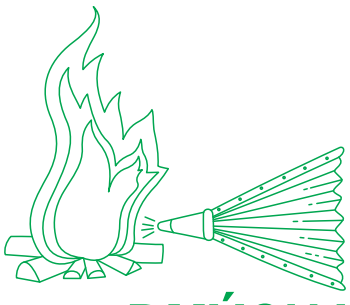

MYŠ

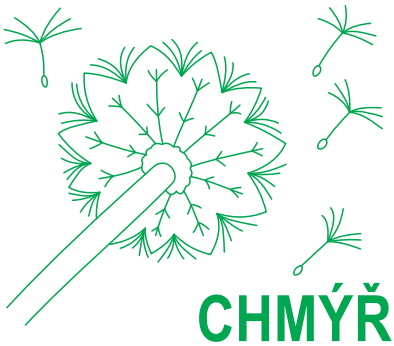

HLEMÝŽĎ

MÝTIT

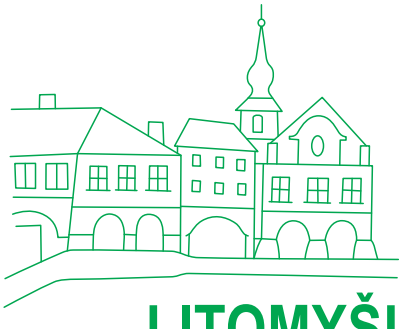

ZAMYKAT

SMÝKAT

DMÝCHAT

CHMÝŘÍ

NACHOMÝTNOUT SE

LITOMYŠL

elektronická publikace - www.rubinka.cz

- MY - MÝT - MYSLET - MÝLIT SE - HMYZ - MYŠ - HLEMÝŽĎ - MÝTIT - ZAMYKAT -
- SMÝKAT - DMÝCHAT - CHMÝŘÍ - NACHOMÝTNOUT SE - LITOMYŠL -

1. Spoj tvary stejného slova.

hlemýžď	dmýchá
zamykat	Litomyšli
smýkat	hlemýždě
dmýchat	nachomýtla se
Litomyšl	zamykal
nachomýtnout se	smýkají

2. Spoj slova příbuzná.

mýt	mýtina
myslit	ochmýřený
chmýří	myšák
hmyz	mýdlo
myš	myšlenka
mýtit	hmyzožravý

3. Zakroužkuj slova příbuzná ke slovu *myš*.

M Y Š K A M Y Š Í M Y Š Á K M Y Š I Č K A M Y Š Á Č E K M Y Š I N A

4. Červeně vybarvi slova příbuzná ke slovu *mýtit*, modře tvary slova *mýtit*.

MÝTINA **MÝTILI** **MÝTIL** **MÝTINĚ** **VYMÝTIT** **MÝTÍME**

5. Červeně vybarvi slova příbuzná ke slovu *smýkat*, modře tvary slova *smýkat*.

SMYČKA **SMÝKÁM** **SMÝKALI** **SMYČEC** **PRŮSMYK** **SMÝKÁŠ**

6. Napiš vyjmenované slovo ke slovům příbuzným.

myšlenka, pomyšlení, smysl, zlomyslný — **myslit**

mýdlový, omyvatelný, umyvadlo, myčka — **mýt**

omyl, zmýlená, pomýlený, mýlka — **mýlit se**

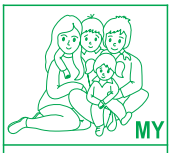
7. Doplň do textu vhodné vyjmenované slovo ve správném tvaru. Žádné slovo se nesmí opakovat.

Myš je malý hlodavec. Vítr roznesl **chmýří** pampelišek.
Myslí si, že je to správné. Tatínek **myl** špinavá okna.
Nachomýtli jsme se u dopravní nehody. Lidé **mýtili** lesy.
My jsme už doma. Smyčec se **smýká** po strunách.
Opět se **mýlí**. Petr **zamykal** dveře novým klíčem.
Člověk šlápl na ulitu **hlemýždě**. Je slyšet bzukot **hmyzu**.
Navštívili jsme město **Litomyšl**. Kováři **dmýchali** oheň.

elektronická publikace - www.rubinka.cz

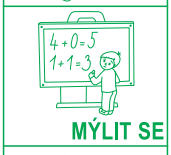
8. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

My jsme tam nechtěli.	my	V
Pomyje je voda po mytí.	mýt	P
pomalý hlemýžď	hlemýžď	V
Nezamykal byt.	zamykat	P
Rozdmýchala oheň.	dmýchat	P
staré dmychadlo na oheň	dmýchat	P
pověst o Křesomyslu	myslit	P
Nechal se pomýlit.	mýlit se	P
pasti na myši	myš	V
hlemýždí tempo	hlemýžď	P
lesní mýtina	mýtit	P
Je to cítit myšinou.	myš	P
Přemýšlej rychle!	myslit	P
ústav pro choromyslné	myslit	P
jednomyslný souhlas	myslit	P
namyšlená dívka	myslit	P
promyšleně až do detailů	myslit	P
lehkomyslný člověk	myslit	P
myslivecký klobouk	myslit	P
Vypadá namyšleně.	myslit	P
Jak čistit a omývat nože?	mýt	P
Zmýlená neplatí!	mýlit se	P
důvod k zamyšlení	myslit	P
pomýlené počty	mýlit se	P

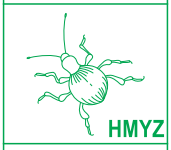

MY

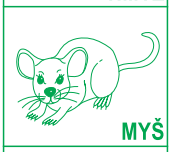

MÝT

MYSLIT

MÝLIT SE

HMYZ

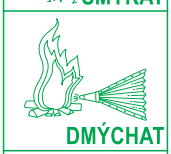

MYŠ

HLEMÝŽĎ

MÝTIT

ZAMYKAT

SMÝKAT

DMÝCHAT

CHMÝŘÍ

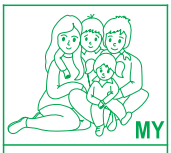

NACHOMÝTNOUT SE

LITOMYŠL

elektronická publikace - www.rubinka.cz

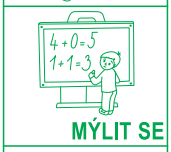
9. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

mycí linka	mýt	P
Myslel na rodiče.	myslit	V
Domyslil důsledky jednání.	myslit	P
pozamykat všechny zámky	zamykat	P
horský průsmyk	smýkat	P
jemné chmýříčko	chmýří	P
litomyšlský zámek	Litomyšl	P
umývat nádobí	mýt	P
Dobromysl je bylina.	myslit	P
bezmyšlenkovitě	myslit	P
malá myška	myš	P
myslivecká vesta	myslit	P
promyslet úlohu	myslit	P
špatně umyté nádobí	mýt	P
pomyslné cestování časem	myslit	P
špatně smýšlet	myslit	P
Hlasovali jednomyslně.	myslit	P
Chová se lehkomyslně.	myslit	P
velký výmysl	myslit	P
Přemysl je hezké jméno.	myslit	P
Batole se myje.	mýt	V
Je důležité se nemýlit.	mýlit se	P
zamyslet se nad problémem	myslit	P
voňavé mydlinky	mýt	P

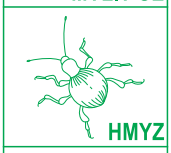

MY

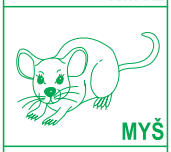

MÝT

MYSLIT

MÝLIT SE

HMYZ

MYŠ

HLEMÝŽĎ

MÝTIT

ZAMYKAT

SMÝKAT

DMÝCHAT

CHMÝŘÍ

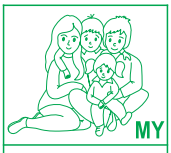

NACHOMÝTNOUT SE

LITOMYŠL

elektronická publikace - www.rubinka.cz

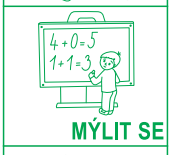
10. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

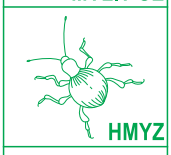
Často si myl ruce.	mýt	V
dobrá myšlenka	myslit	P
nová umývárna	mýt	P
nedomykavost srdeční chlopně	zamykat	P
rozdmýchávat nesnášenlivost	dmýchat	P
ochomýtat se okolo ohně	nachomýtnout se	P
špinavé umyvadlo	mýt	P
dobromyslní lidé	myslit	P
hmyzí bodnutí	hmyz	P
Uviděl myši.	myš	V
Usmyslel si to.	myslit	P
velký omyl	mýlit se	P
špatný úmysl	myslit	P
Vymýtit znamená vykácet.	mýtit	P
slovní přesmyčka	smýkat	P
voňavé mýdlo	mýt	P
Čím si umýval obličej?	mýt	P
myslivci na honu	myslit	P
namydlené nohy	mýt	P
promyšlený plán	myslit	P
Nechci to ani domýšlet.	myslit	P
omyvatelné tapety	mýt	P
úmyslné jednání	myslit	P
pravda a smyšlenky	myslit	P

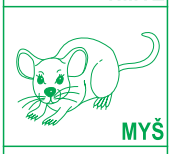

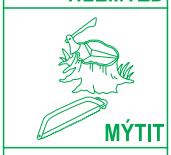

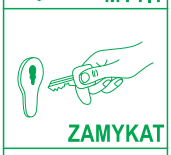

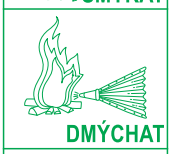

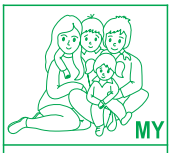

elektronická publikace - www.rubinka.cz

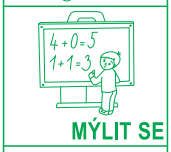
11. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

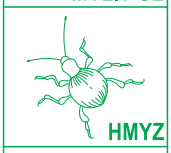
Nejde mi to na mysl.	myslit	P
mydlářské řemeslo	mýt	P
Vymysleli báseň.	myslit	P
Ochomýtal se tady.	nachomýtnout se	P
Honza umyl auto.	mýt	P
smysl života	myslit	P
nesmyslný úkol	myslit	P
smýknout rukou	smýkat	P
hustě ochmýřený pták	chmýří	P
velká mýlka	mýlit se	P
Krtek je hmyzožravec.	hmyz	P
mýtit les	mýtit	V
Na laně je smyčka.	smýkat	P
Přichomýtnula se k nehodě.	nachomýtnout se	P
nová myčka	mýt	P
kat Mydlář	mýt	P
nebezpečný smyk	smýkat	P
nedomyšlený plán	myslit	P
Nechci na to ani pomyslet.	myslit	P
náboženské smyšlení	myslit	P
Myslel to dobře.	myslit	V
obrovský nesmysl	myslit	P
nová umývárna	mýt	P
houslový smyčec	smýkat	P

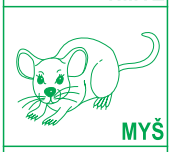

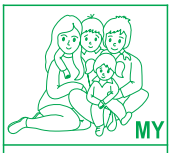

elektronická publikace - www.rubinka.cz

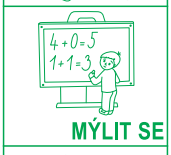
12. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

Omyl se čistou vodou.	mýt	P
Vysmýčila dům.	smýkat	P
neomylný člověk	mýlit se	P
Musím smýčit byt.	smýkat	P
Namydli si ruce.	mýt	P
Mýlili se.	mýlit se	V
V mydlárně se vyrábí mýdlo.	mýt	P
zemědělský průmysl	myslit	P
hmyzožravé zvíře	hmyz	P
Pomýšlej na horší časy!	myslit	P
Nemohl se zmýlit.	mýlit se	P
myška a myšák	myš	P
průmyslový závod	myslit	P
domýšlivý člověk	myslit	P
Byl to velký myslitel.	myslit	P
Udělal to úmyslně.	myslit	P
smyslný tanec	myslit	P
bez rozmyšlení	myslit	P
kníže Nezamysl	myslit	P
zlomyslný skutek	myslit	P
Odemykáme dům.	zamykat	P
důmyslné řešení	myslit	P
smyčcový koncert	smýkat	P
Rozmysli si to!	myslit	P

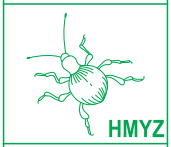

MY

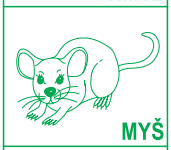

MÝT

MYSLIT

MÝLIT SE

HMYZ

MYŠ

HLEMÝŽĎ

MÝTIT

ZAMYKAT

SMÝKAT

DMÝCHAT

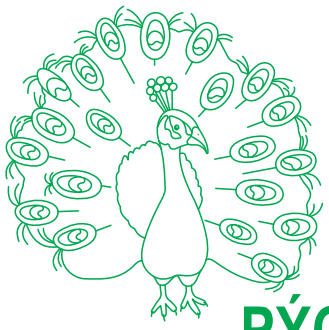

CHMÝŘÍ

NACHOMÝTNOUT SE

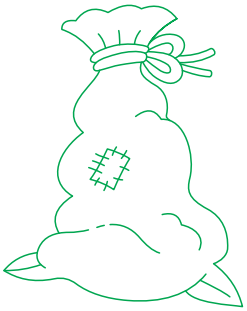

LITOMYŠL

elektronická publikace - www.rubinka.cz

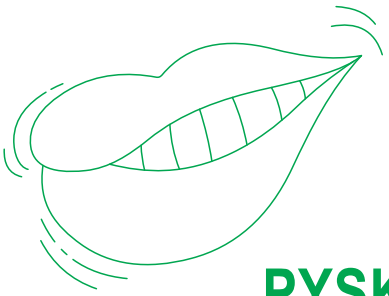
Vyjmenovaná slova po P

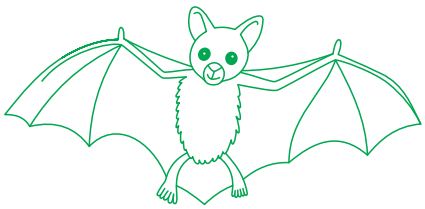
PÝCHA

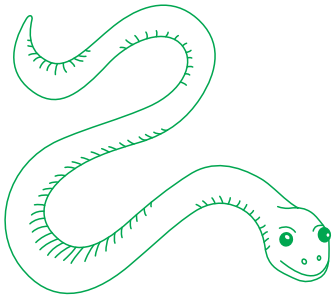
PYTEL

PYSK

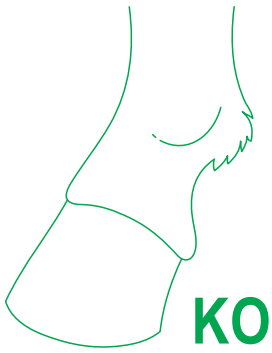
NETOPÝR

SLEPÝŠ

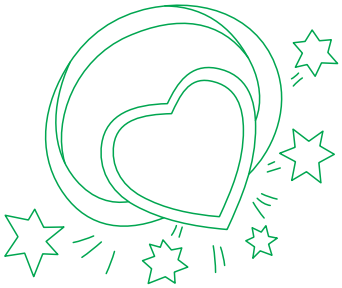
PYL

KOPYTO

KLOPÝTAT

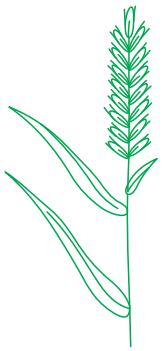
TŘPYTIT SE

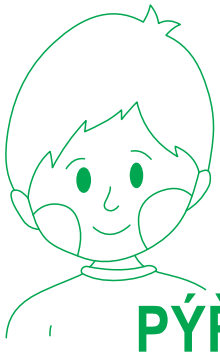
ZPYTOVAT

PYKAT

PÝR

PÝŘIT SE

ČEPÝŘIT SE

elektronická publikace - www.rubinka.cz

- PÝCHA - PYTEL - PYSK - NETOPÝR - SLEPÝŠ - PYL - KOPYTO - KLOPÝTAT -
- TŘPYTIT SE - ZPYTOVAT - PYKAT - PÝR - PÝŘIT SE - ČEPÝŘIT SE -

1. Spoj tvary stejného slova.

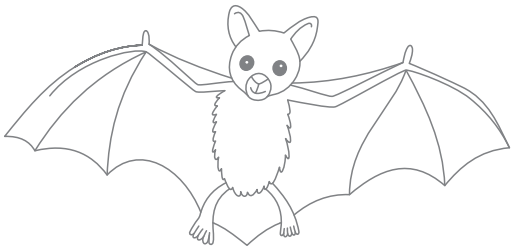
pysk	čepýřím se
slepýš	pýru
zpytovat	pykal jsem
pykat	slepýše
pýr	zpytujeme
pýřit se	pyskem
čepýřit se	pýřila se

2. Spoj slova příbuzná.

pýcha	klopýtnutí
pytel	třpytivá
pyl	netopýří
kopyto	pytlák
netopýr	opylovat
klopýtat	pyšnit se
třpytit se	sudokopytník

3. Napiš tvary slova *netopýr*.

Vidím jednoho netopýra.
k netopýrovi
s netopýrem
Letěli dva netopýři.

4. Napiš tvary slova *pykat*.

já pykám
ty pykáš
on pyká

my pykáme
vy pykáte
oni pykají

5. Červeně vybarvi slova příbuzná ke slovu *pýcha*, modře tvary slova *pýcha*.

ZPYCHNOUT PÝŠE PYŠNÝ
PÝCHU PŘEPYCH
PÝCHOU PYŠNĚ PÝCHY

6. Roztřiď na tvary slov a slova příbuzná ke slovu *čepýřit se*.

	tvary slov	slova příbuzná
čepýří se, rozčepýřit se,	čepýří se	rozčepýřit se
čepýříme se, rozčepýřená,	čepýříme se	rozčepýřená
načepýřit se, čepýřili se,	čepýřili se	načepýřit se
čepýříte se, načepýřené	čepýříte se	načepýřené

elektronická publikace - www.rubinka.cz

7. Doplň vyjmenované slovo.

pytlák - pytel
pyšný - pýcha
netopýří - netopýr
začepýří se - čepýřit se

klopýtání - klopýtat
pyskatá - pysk
zpytuješ - zpytovat
kopytem - kopyto

8. K obrázku dopiš vyjmenované slovo.

Vyjmenované slovo přepiš ve správném tvaru do textu.

PÝCHA

NETOPÝR

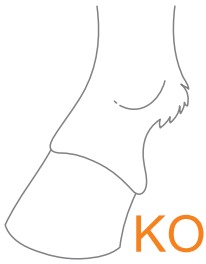

PÝR

KLOPÝTAT

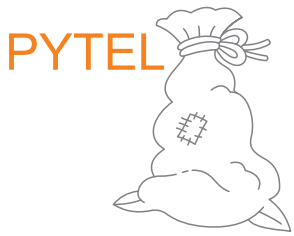

SLEPÝŠ

ČEPÝŘIT SE

PÝŘIT SE

KOPYTO

Kovář okoval koni kopyto.
Včely se zabývají sběrem pylu.
Pole bylo zarostlé pýrem.
Hanka se pýřila.
Krocan se čepýřil.
Kůň si zranil pysk.
Vysyp brambory z pytle ven.
Žena klopýtla na nerovné cestě.
V trávě se třpytila kapka rosy.
Viník zpytoval své svědomí.
Za svůj čin pykal ve vězení.
Pýcha předchází pád.
Netopýři jsou létající savci.
Slepýš není had.

PYTEL

TŘPYTIT SE

PYL

ZPYTOVAT

PYSK

PYKAT

elektronická publikace - www.rubinka.cz

9. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

přísné tresty za pytláctví	pytel	P
pyšný člověk	pýcha	P
Pozor, abys neklopýtnul!	klopýtat	P
Hrubé plátno je pytlovina.	pytel	P
V lese chytli pytláka.	pytel	P
Slepýš není had.	slepýš	V
Včely opylují květy.	pyl	P
Čeká na jeho klopýtnutí.	klopýtat	P
Král žil v přepychu.	pýcha	P
třpytka na lov ryb	třpytit se	P
Je to velký strašpytel.	pytel	P
Pyšnila se novou věcí.	pýcha	P
načepýřený vrabec	čepýřit se	P
Pýr je plevel.	pýr	V
Pýřit se, znamená červenat se.	pýřit se	V
Rozčepýřila vlasy.	čepýřit se	P
Díval se zpytavě.	zpytovat	P
Klopýtnul o kámen.	klopýtat	V
poraněné kopýtko	kopyto	P
obec Přepychy	pýcha	P
medvěd pyskatý	pysk	P
pylový prášek	pyl	P
klopýtavá chůze	klopýtat	P
sudokopytník	kopyto	P

elektronická publikace - www.rubinka.cz

10. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

Chovala se pyšně.	pýcha	P
Má přepychový dům.	pýcha	P
Někdo tam chodí pytlačit.	pytel	P
Včely musí opylovat rostlinu.	pyl	P
Květy ještě nebyly opyleny.	pyl	P
Medvěd pyskatý je menší.	pysk	P
malý netopýr	netopýr	V
Opylovač je i hmyz.	pyl	P
lesk a třpyt	třpytit se	P
nevyzpytatelné počasí	zpytovat	P
Odpykal si trest.	pykat	P
Lesní krádež je lesní pych.	pýcha	P
rozčepýřená sova	čepýřit se	P
načepýřené peří	čepýřit se	P
On není strašpytel.	pytel	P
Pýřavka je plevel.	pýr	P
pykání za chybu	pykat	P
Suchopýr je bylina.	pýr	P
Měl zpytavý výraz.	zpytovat	P
třpytivý plíšek	třpytit se	P
pytlácká stezka	pytel	P
odstranění pýru	pýr	V
netopýří let	netopýr	P
stará pytlovina	pytel	P

elektronická publikace - www.rubinka.cz

11. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

Ptakopysk je malý savec.	pysk	P
pylový prášek	pyl	P
čertovské kopýtko	kopyto	P
Kopytník je nízká bylina.	kopyto	P
Nevyzpytatelně se mění.	zpytovat	P
Zloděj si odpykal trest.	pykat	P
Jitka zpytovala svědomí.	zpytovat	P
Žirafa je sudokopytník.	kopyto	P
Může zpychnout!	pýcha	P
Pýchavka je houba.	pýcha	P
Nezpychni a pracuj.	pýcha	P
malý pytlík	pytel	P
Zebra je lichokopytník.	kopyto	P
třpytivý prsten	třpytit se	P
velký přepych	pýcha	P
zraněný pysk	pysk	V
čertovo kopyto	kopyto	V
Zlato se třpytí.	třpytit se	P
klopýtavé kroky	klopýtat	P
Rosa se třpytila.	třpytit se	V
Děvče se zapýřilo.	pýřit se	P
přepychový dům	pýcha	P
tiché pykání	pykat	P
Pták se načepýřil.	čepýřit se	P

elektronická publikace - www.rubinka.cz

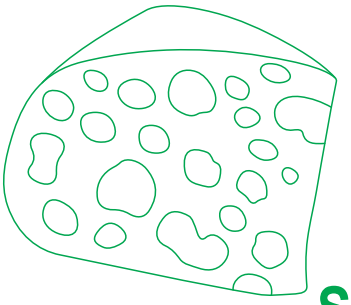
Vyjmenovaná slova po S

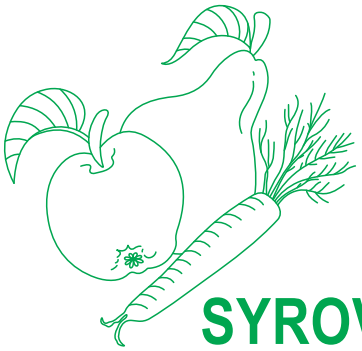
SYN

SYTÝ

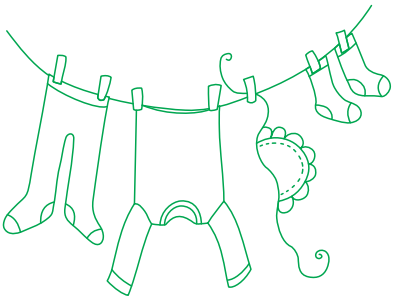
SÝR

SYROVÝ

SYCHRAVÝ

USYCHAT

SÝKORA

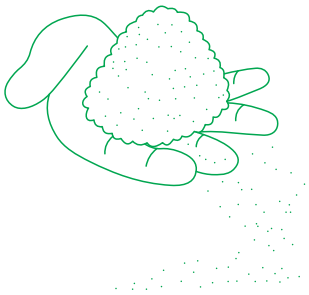
SÝČEK

SYSEL

SYČET

SYPAT

elektronická publikace - www.rubinka.cz

- SYN - SYTÝ - SÝR - SYROVÝ - SYCHRAVÝ - USYCHAT -
- SÝKORA - SÝČEK - SYSEL - SYČET - SYPAT -

1. Spoj tvary stejného slova.

sychravý	sýčkovi
sysel	sýkoru
sýček	sýru
sýkora	sychravému
syčet	syslem
sýr	syčeli

2. Spoj slova příbuzná.

syn	syreček
sytý	syrovinka
sýr	přesychat
syrový	sýpka
usychat	synovec
sypat	nasycený

3. Zakroužkuj tvary slova *sýr*.

sýry, syreček, sýra, sýrem, sýrař, sýru, sýrárna

4. Najdi slova příbuzná ke slovu *sypat*.

sypký|sýpka|nasypat|osypky|sypek|zásyp|rozsypat|nasypaný

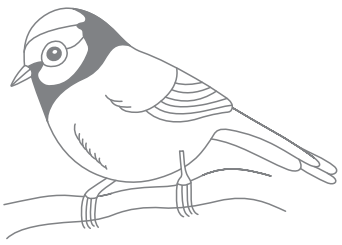
5. Napiš slova příbuzná ke slovům vyjmenovaným.

sypat	usychat	syčet	sytý
sýpka	zasychat	syčení	nasycený
rozsypaný	osychající	zasyčet	zasytit
přesyp	dosychat	sykot	nenasyta

nasycený, syčení, sýpka, zasytit, nenasyta, zasychat, osychající, zasyčet, rozsypaný, přesyp, dosychat, sykot

6. Doplň do textu vhodné vyjmenované slovo ve správném tvaru.

U krmítka poletovalo několik sýkorek.
Dívali jsme se na otce se synem.
Objednám si špagety se sýrem.
Zaslechl jsi také houkání sýčka?
Letos byl velmi sychravý podzim.

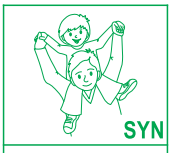

V horkém počasí usychají rostliny. Má tváře jako sysel.
Maminka sype cukr na buchty. Nejezte syrové maso.
Sytý hladovému nevěří. V kuchyni syčí pára.

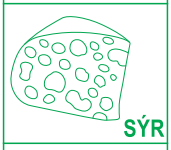
elektronická publikace - www.rubinka.cz

7. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

V sýrárně se vyrábí sýry.	sýr	P
malý syn	syn	V
Jsem sytý.	sytý	V
zasytit miminko	sytý	P
Syrovátka vznikne sražením mléka.	sýr	P
sýrový talíř	sýr	P
malá sýkorka	sýkora	P
Nechci sýčkovat.	sýček	P
Musela bolestí zasyknout.	syčet	P
Posypala moučník cukrem.	sypat	P
Kuba vysypal koš.	sypat	P
Zasyp tu jámu.	sypat	P
syslí nora	sysel	P
Špatně vyslovuje sykavky.	syčet	P
Slyším sykot.	syčet	P
Osypky jsou nemoc.	sypat	P
přesýpací hodiny	sypat	P
plná sýpka	sypat	P
dětský zásyp	sypat	P
syčení hada	syčet	P
sytost barev	sytý	P
posypané cesty štěrkem	sypat	P
Syrovinka je houba.	syrový	P
Jak nasytit hladového?	sytý	P

SYN

SYTÝ

SÝR

SYROVÝ

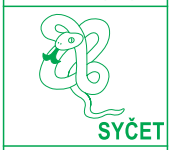

SYCHRAVÝ

USYCHAT

SÝKORA

SÝČEK

SYSEL

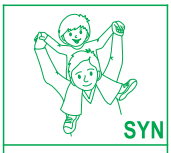

SYČET

SYPAT

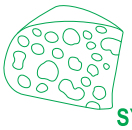
elektronická publikace - www.rubinka.cz

8. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

Dnes bude sychravo.	sychravý	P
Skvrna už zasychá.	usychat	P
Sytil hladové děti.	sytý	P
Přiveď svého synka.	syn	P
Zasypali díru pískem.	sypat	P
Přisypej sem trochu koření.	sypat	P
Dřevo dosychá.	usychat	P
sýkorčí peří	sýkora	P
Cítí se nasycený.	sytý	P
Květiny přesychají.	usychat	P
rozsypaná mouka	sypat	P
přesycený roztok	sytý	P
pocit sytosti	sytý	P
Šerif vystřelil po zlosynovi.	syn	P
Zasyčel jako had.	syčet	P
Sýrařství je průmysl.	sýr	P
Sykal bolestí.	syčet	P
Maminka utěší synáčka.	syn	P
obec Sýkořice	sýkora	P
Přesytili ho informacemi.	sytý	P
sypký písek	sypat	P
přesycený trh	sytý	P
pocit zasycení	sytý	P
Sýrař vyrábí sýry.	sýr	P

SYN

SYTÝ

SÝR

SYROVÝ

SYCHRAVÝ

USYCHAT

SÝKORA

SÝČEK

SYSEL

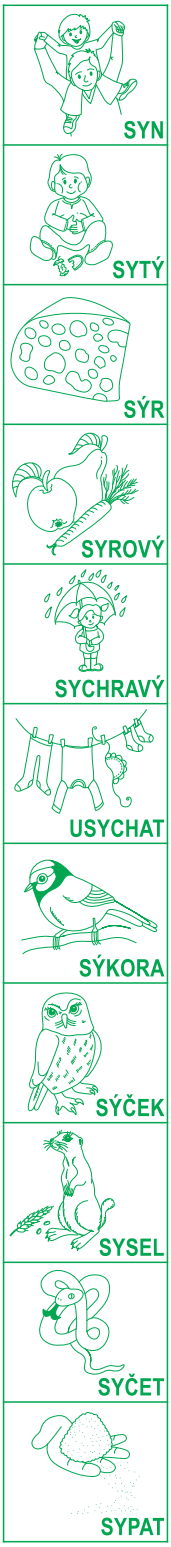

SYČET

SYPAT

elektronická publikace - www.rubinka.cz

9. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

Je můj synovec.	syn	P
nenasytný had	sytý	P
usychající prádlo	usychat	P
zámek Sychrov	sychravý	P
Nesýčkuj!	sýček	P
vysychající studna	usychat	P
prosychající keř	usychat	P
Nemohu se dosytit.	sytý	P
olomoucký syreček	sýr	P
osypané tělo vyrážkou	sypat	P
Silnice začínají osychat.	usychat	P
Je to malý nenasyta.	sytý	P
sesypané kamení	sypat	P
Rozsypala sůl.	sypat	P
Ze sypku ušij povlak.	sypat	P
ušité polštáře ze sypkoviny	sypat	P
Nasypala oříšky do misky.	sypat	P
Synovec je z Prahy.	syn	P
nenasytný pes	sytý	P
Synáček spí.	syn	P
Odsypal trochu koření.	sypat	P
můj syn	syn	V
Najedl se dosyta.	sytý	P
Byl to zlosyn.	syn	P

elektronická publikace - www.rubinka.cz

Opakování - 1

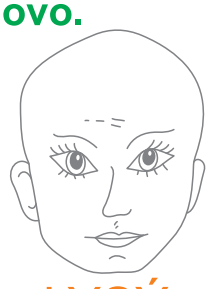
1. K obrázku dopiš vyjmenované slovo.

VZLYKAT

MÝT

LYSÝ

MY

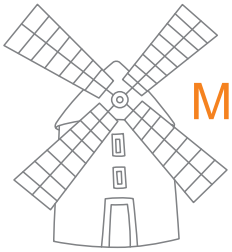
PELYNĚK

BLÝSKAT SE

MYŠ

MLÝN

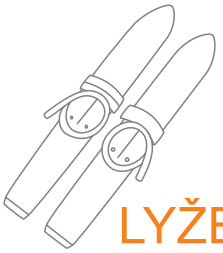
LÝTKO

SMYK

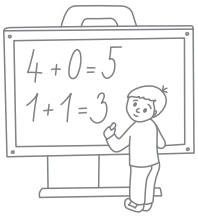
MYSLIT

LYŽE

DMÝCHAT

MÝLIT SE

PLYŠ

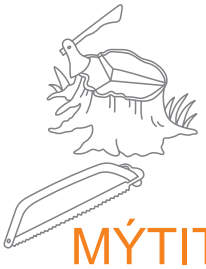
PLYNOUT

NACHOMÝTNOUT SE

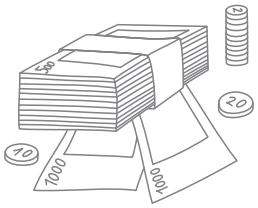
HLEMÝŽĎ

MÝTIT

ZAMYKAT

PLÝTVAT

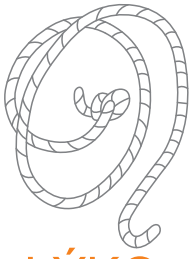
LITOMYŠL

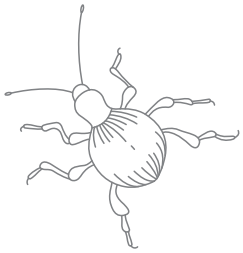
POLYKAT

SLYŠET

LÝKO

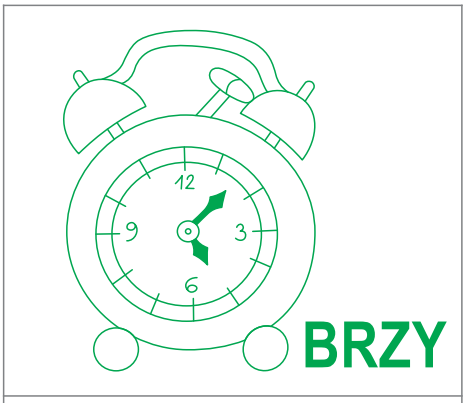
HMYZ

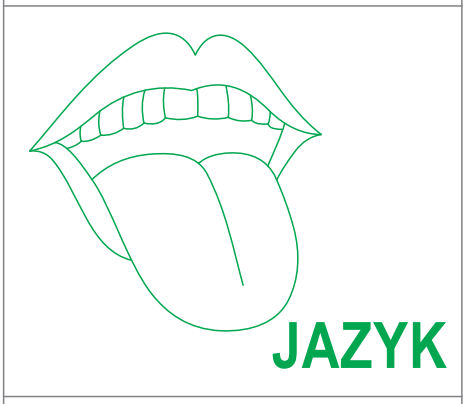

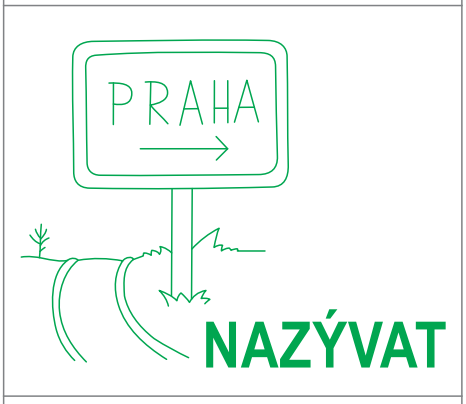
CHMÝŘÍ

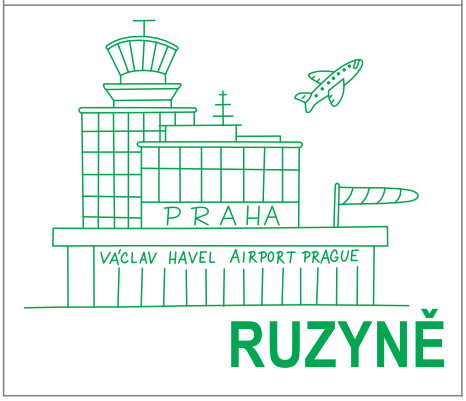
elektronická publikace - www.rubinka.cz

Vyjmenovaná slova po Z

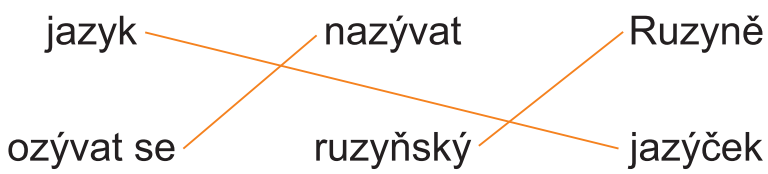

elektronická publikace - www.rubinka.cz

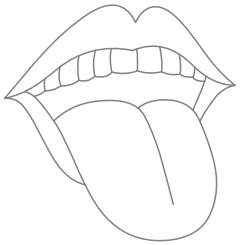
- B R Z Y - J A Z Y K - N A Z Ý V A T - R U Z Y N Ě -

1. Spoj slova příbuzná.

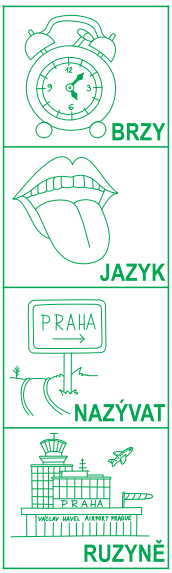

2. Napiš tvary slova jazyk.

dva jazyky
s jazykem
bez jazyka
o jazyku / jazyce

3. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

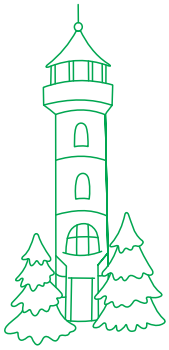
slovní jazykolam	jazyk	P
vyzývavý tanec	nazývat	P
Dlouho se neozýval.	nazývat	P
ruzyňská věznice	Ruzyně	P
červený jazýček	jazyk	P
známý jazykovědec	jazyk	P
dvojjazyčný slovník	jazyk	P
Vyzýval ho na souboj.	nazývat	P
Vzývat znamená uctívat.	nazývat	P
Přestal se ozývat.	nazývat	P
Jazykozpyt je věda o jazyce.	jazyk	P
jazykovědná kniha	jazyk	P
cizojazyčná kniha	jazyk	P
Jazylka je kost v krku.	jazyk	P
jazykový rozbor	jazyk	P

elektronická publikace - www.rubinka.cz

Vyjmenovaná slova po V

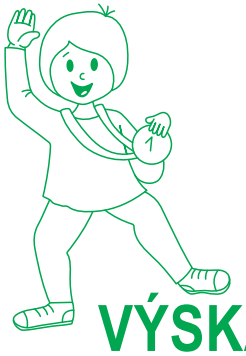
VY

VYSOKÝ

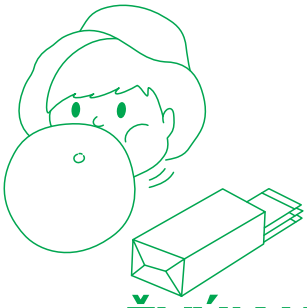
VÝT

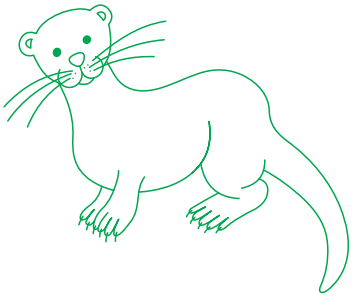
VÝSKAT

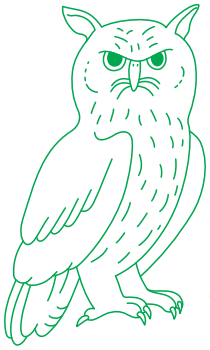
ZVYKAT

ŽVÝKAT

VYDRA

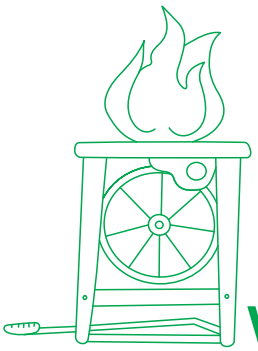
VÝR

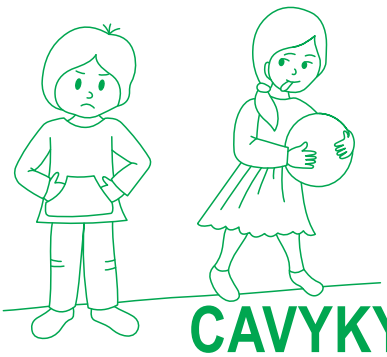
POVYK

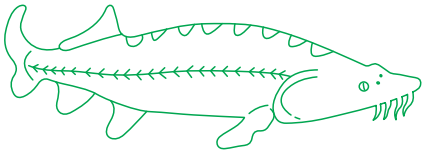
VYŽLE

VÝHEŇ

CAVYKY

VYZA

SLOVA S PŘEDPONOU
VY- , VÝ-

elektronická publikace - www.rubinka.cz

- VY - VYSOKÝ - VÝT - VÝSKAT - ZVYKAT - ŽVÝKAT - VYDRA -
- VÝR - POVYK - VYŽLE - VÝHEŇ - CAVYKY - VYZA -

- SLOVA S PŘEDPONOU VY- , VÝ- JAK POZNÁM PŘEDPONU? -

A Slovo řeknu bez předpony a má svůj význam (*výhra-hra*).

1. Vytvoř slova s předponou.

vy	hrát	vyhrát
na	hrát	nahrát

pře	hrát	přehrát
za	hrát	zahrát

2. Napiš slovo bez předpony.

vyrazit	razit
vyzkoušet	zkoušet
vydělat	dělat
vybarvený	barevný
vytvořený	tvořený

výhra	hra
výskok	skok
výdech	dech
vyzdobit	zdobit
vymyslet	myslet

B Předponu vyměním (*výběr-odběr*).

3. Vytvoř nové slovo s jinou přeponou.

vyhasínat	u	uhasínat
východ	pře	přechod
výslech	po	poslech
výstup	ú	ústup

výsledek	ná	následek
východ	pod	podchod
vydatný	u	udatný
vyniknout	za	zaniknout

C Řeknu slovo příbuzné, ve kterém předponu poznám (*výhoda-vyhodit-nahodit*).

4. Vytvoř nové slovo změnou předpony.

výchova	vychovat	zachovat
vymrzlý	vymrznout	zmrznout
vysavač	vysává	nasává

elektronická publikace - www.rubinka.cz

5. Dokaž, že slovo má předponou *vy*, *vý*.

výlet	**let**
vyvolat	**volat**
vysvědčení	**osvědčení**
vydávat	**nadávat**
vyznamenání	**znamenat**
výplod	**plod**
výběr	**sběr**
výdech	**nádech**
vytěžit	**těžit**
vylomit	**zalomit**
vyžehlit	**žehlit**
výskok	**skok**

výhoda	**náhoda**
vymrzlý	**zmrzlý**
výplata	**odplata**
vyndat	**zandat**
vyložit	**naložit**
vytřást	**třást**
vypočítat	**počítat**
vyčistit	**čistit**
vyslechnout	**poslechnout**
vystoupit	**nastoupit**
vyklopit	**překlopit**
vyvozit	**vozit**

6. Odděl od slov předpony.

povyrostl	**po - vy - rostl**
povyskočit	**po - vy - skočit**
nevymalovat	**ne - vy - malovat**
převyprávět	**pře - vy - právět**
nevymyslet	**ne - vy - myslet**
povystrčit	**po - vy - strčit**

zvýraznit	**z - vý - raznit**
povyrůst	**po - vy - růst**
nevypočitatelný	**ne - vy - po - čitatelný**
nevyvinutý	**ne - vy - vinutý**
nevyklizený	**ne - vy - klizený**
nevyčistit	**ne - vy - čistit**

elektronická publikace - www.rubinka.cz

7. Spoj tvary stejného slova.

vydra	výhni
výr	povykem
vyžle	vydru
povyk	výři
výheň	vyžleti

8. Spoj slova příbuzná.

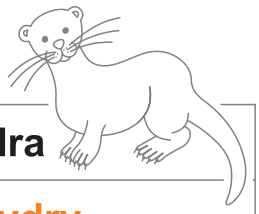
vysoký	žvýkačka
výt	zavytí
zvykat	zvýšení
žvýkat	uvyknout
vy	vykat

9. Tvary slova *zvykat* zakroužkuj modře, slova příbuzná červeně.

zvykám, zvyk, odvykat, zvykáš, obvyklý, zvykal, zlozvyk, zvykají, přivyknout, zvykáte

10. Napiš tvary slova *výr* a *vydra*.

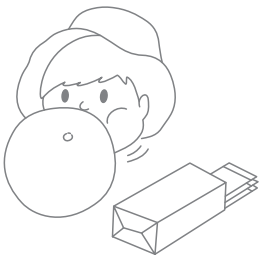
1. Kdo, co?	**výr**	**vydra**
2. Koho, čeho?	výra	vydry
3. Komu, čemu?	výrovi / výru	vydře
4. Koho, co?	výra	vydru
5. Oslovujeme, voláme.	výre	vydro
6. O kom, o čem?	výrovi / výru	vydře
7. S kým, čím?	výrem	vydrou

11. Napiš tvary slova *výskat*.

já	výskám	my	výskáme
ty	výskáš	vy	vyskáte
on, ona, ono	výská	oni	výskají

12. Napiš tvary slova *žvýkat*.

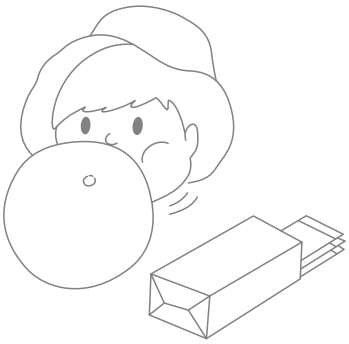
já	žvýkám	my	žvýkáme
ty	žvýkáš	vy	žvýkáte
on, ona, ono	žvýká	oni	žvýkají

elektronická publikace - www.rubinka.cz

13. Roztřiď tvary slov a slova příbuzná ke slovu *žvýkat*.

žvýkací, žvýkal, žvýkáš, přežvykovat, žvýkačka, žvýkáme, žvýkají, rozžvýkat

tvar slova	slovo příbuzné
žvýkal	žvýkací
žvýkáš	přežvykovat
žvýkáme	žvýkačka
žvýkají	rozžvýkat

14. Rozliš druhy slov u slov příbuzných ke slovu *vysoký*.

vyšší, vysočina, povýšit, výškoměr, nejvyšší, zvýšit, vysoká, zvýšení, vyvýšit

podstatné jméno	vysočina, výškoměr, zvýšení
přídavné jméno	vyšší, nejvyšší, vysoká
sloveso	povýšit, vyvýšit, zvýšit

15. Doplň vhodný tvar vyjmenovaného slova, žádné slovo se nesmí opakovat.

Naše největší sova je výr.
V řece jsme zahlédli plavat vydru.
Kvůli maličkosti nemusíš spustit povyk.
Byli jste tam včera i vy?
Děti radostně výskaly.
Vlčí smečka vyla na jasný měsíc.
Holčička žvýká žvýkačku.
Kovář rozžhavil železo ve výhni.
Zvykali jsme si na nového spolužáka.
V basketbalovém družstvu je hodně vysokých hráčů.
Nedělej s tím takové cavyky.
Vyza je mořská i sladkovodní ryba.
Byl hubený jako vyžle.

elektronická publikace - www.rubinka.cz

16. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

Zv_šili kvalitu výrobku.	vysoký	P
nedaleká v_šina	vysoký	P
hlasité v_skání	výskat	P
dětský v_skot	výskat	P
Tam je v_chod.	předpona vy-, vý-	P
Nevyv_šuj se!	vysoký	P
vlčí zav_tí	výt	P
V_šehrad	vysoký	P
v_běr z jídla	předpona vy-, vý-	P
Nad nikým se nepov_šuj!	vysoký	P
čtvrť V_sočany	vysoký	P
V_stoupil z vlaku.	předpona vy-, vý-	P
Vypadá nezv_kle krásně.	zvykat	P
žv_kací hmota	žvýkat	P
v_dří srst	vydra	P
hlasité pov_kování	povyk	P
v_ří houkání	výr	P
Půjdeme ještě v_š.	vysoký	P
V_ už jste tady?	vy	V
V_kres se mu povedl.	předpona vy-, vý-	P
v_dří řeka	vydra	P
Přev_šil nás.	vysoký	P
Slyšel ji zav_sknout.	výskat	P
Zv_k je železná košile.	zvykat	P

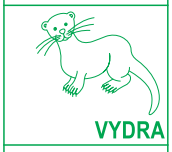

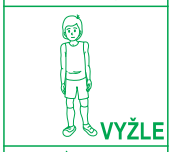

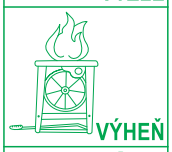

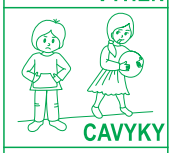

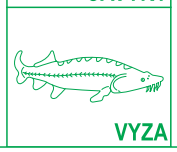

SLOVA S PŘEDPONOU VY- , VÝ-

elektronická publikace - www.rubinka.cz

17. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

nedaleká vyv_šenina	vysoký	P
psí v_tí	výt	P
Kousání nehtů je zlozv_k.	zvykat	P
V řece plave v_za.	vyza	V
zv_šené přízemí	vysoký	P
vyv_šené místo	vysoký	P
V_koupej svého psa.	předpona vy-, vý-	P
Nev_skej tak nahlas!	výskat	P
Zv_knu si tady?	zvykat	P
zv_šení výroby	vysoký	P
V_čisti si zuby.	předpona vy-, vý-	P
Chata je v_soko.	vysoký	P
Došel nejv_š.	vysoký	P
Je tam zv_klý.	zvykat	P
Nejde mi to rozžv_kat.	žvýkat	P
Kdo je přežv_kavec?	žvýkat	P
Je to nezv_k.	zvykat	P
Česká v_sočina	vysoký	P
Díval se na ně zv_soka.	vysoký	P
V_kres se mu povedl.	předpona vy-, vý-	P
V_bíjená je hra.	předpona vy-, vý-	P
v_zí hejno	vyza	P
Děti tam pov_kovaly.	povyk	P
Je hubený jako v_žle.	vyžle	V

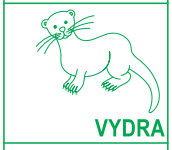

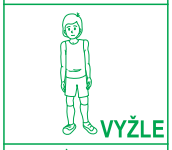

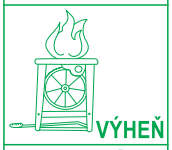

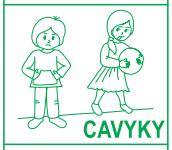

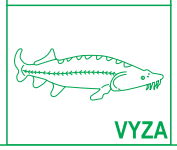

SLOVA S PŘEDPONOU VY- , VÝ-

elektronická publikace - www.rubinka.cz

18. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

V_skočil a upadl.	předpona vy-, vý-	P
sladká žv_kačka	žvýkat	P
v_šší chlapec	vysoký	P
Bojím se v_šek.	vysoký	P
Nikdy si na to nezv_knu.	zvykat	P
Musí si na to nav_knout.	zvykat	P
velmi neobv_klé zvuky	zvykat	P
rozbitý v_škoměr	vysoký	P
nejv_šší hora	vysoký	P
v_chod slunce	předpona vy-, vý-	P
Je to obv_klý jev.	zvykat	P
Vybarvil v_kres.	předpona vy-, vý-	P
V_ už nepřijdete?	vy	V
bezv_znamná událost	předpona vy-, vý-	P
V peci byla v_heň.	výheň	V
V_za je ryba.	vyza	V
Zkus pov_táhnout papír.	předpona vy-, vý-	P
Rád dělá cav_ky.	cavyky	V
Zv_šuj rychlost!	vysoký	P
Malíř v_maloval byt.	předpona vy-, vý-	P
rodinný v_let	předpona vy-, vý-	P
cesta na V_sočinu	vysoký	P
V_ spíte?	vy	V
hlasité zav_sknutí	výskat	P

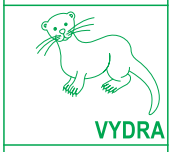

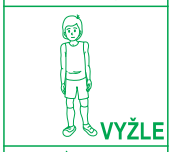

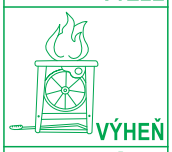

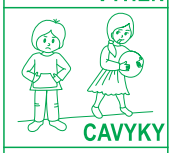

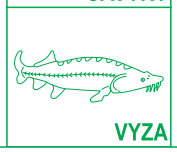

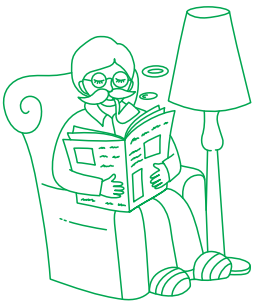
SLOVA S PŘEDPONOU VY- , VÝ-

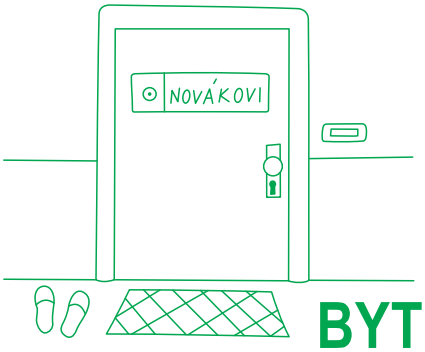
elektronická publikace - www.rubinka.cz

Vyjmenovaná slova po B

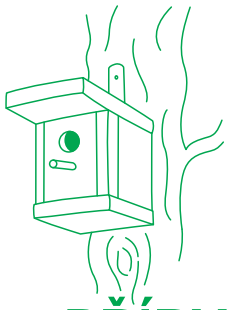

BÝT

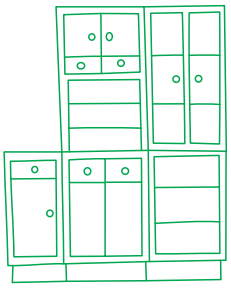

BYDLIT

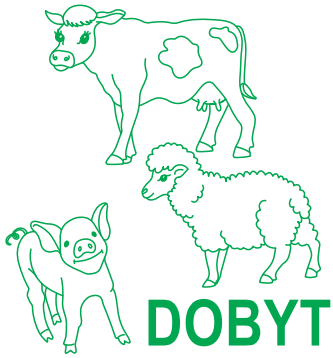

OBYVATEL

BYT

PŘÍBYTEK

NÁBYTEK

DOBYTEK

OBYČEJ

BYSTRÝ

BYLINA

KOBYLA

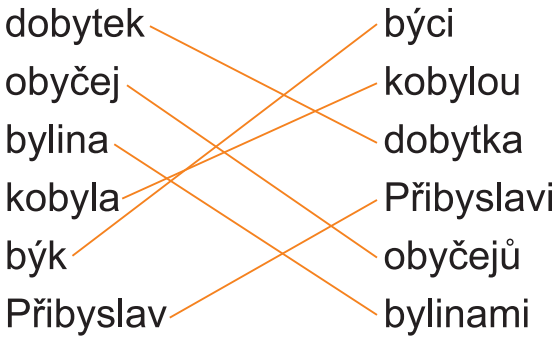

BÝK

PŘIBYSLAV

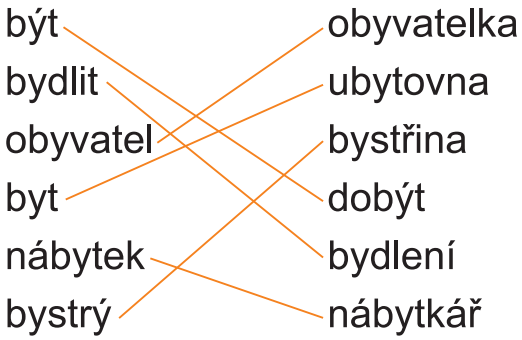
elektronická publikace - www.rubinka.cz

- BÝT - BYDLIT - OBYVATEL - BYT - PŘÍBYTEK - NÁBYTEK - DOBYTEK -
- OBYČEJ - BYSTRÝ - BYLINA - KOBYLA - BÝK - PŘIBYSLAV -

1. Spoj tvary stejného slova.

2. Spoj slova příbuzná.

3. Roztřiď na tvary slov a slova příbuzná ke slovu *bylina*.

	tvary slov	slova příbuzná
bylinkář, bylinný,	bylinu	bylinkář
bylinu, býložravec,	bylinou	bylinný
bylinou, byliny,	byliny	býložravec
bylinka, bylinami	bylinami	bylinka

4. Napiš vyjmenované slovo ke slovům příbuzným.

bydlení - bydlit
přibývat - být
obydlený - bydlit
obývací - obyvatel
bystřina - bystrý

zbystřit - bystrý
dobýt - být
Bystrouška - bystrý
ubýt - být
bydliště - bydlit

5. Vytvoř příbuzná slova ke slovu být. Sloveso napiš v budoucím čase.

do	**dobýt**	**dobudu**
na	**nabýt**	**nabudu**
z	**zbýt**	**zbudu**
vy	**vybýt**	**vybudu**

ne	**nebýt**	**nebudu**
od	**odbýt**	**odbudu**
při	**přibýt**	**přibudu**
u	**ubýt**	**ubudu**

elektronická publikace - www.rubinka.cz

6. Napiš tvary slova *bydlit*.

já bydlím
ty bydlíš
on, ona, ono bydlí
my bydlíme
vy bydlíte
oni bydlí

7. Napiš tvary slova *být*.

já jsem
ty jsi
on, ona, ono je
my jsme
vy jste
oni jsou

8. K obrázku dopiš vyjmenované slovo.

Vyjmenované slovo přepiš ve správném tvaru do textu.

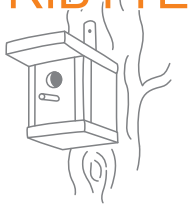
BYT

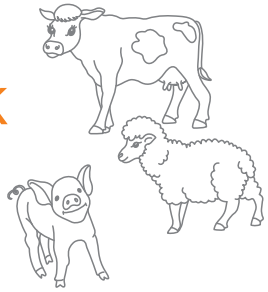
PŘIBYSLAV

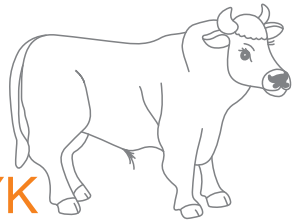
BYLINA

PŘÍBYTEK

DOBYTEK

BÝK

OBYČEJ

NÁBYTEK

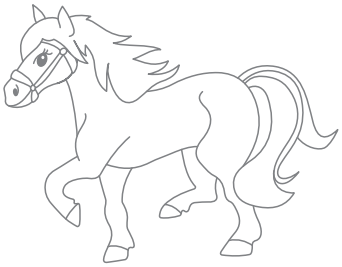
BYDLIT

BÝT

OBYVATEL

KOBYLA

BYSTRÝ

Ztratila jsem klíče od bytu.
Viděli jsme výstavu starobylého nábytku.
Pozorovali jsme hříbě s kobylou.
Ve Španělsku jsme navštívili zápasy býků.
Můj strýc se narodil v Přibyslavi.
Na louce se páslo stádo dobytka.
Znáš nějakou léčivou bylinu?
Je to bystrý žák.
Postavil příbytek pro psa.
My bydlíme v rodinném domě.
Mezi lidové obyčeje patří velikonoční barvení vajec.
Včera jsme byli na fotbale.
Cestovatelé se zajímají o obyvatele cizích zemí.

elektronická publikace - www.rubinka.cz

9. Časuj sloveso *být* v přítomném čase.

já	jsem	my	jsme
ty	jsi	vy	jste
on, ona, ono	je	oni	jsou

10. Časuj sloveso *být* v minulém čase.

já jsem	byl	my jsme	byli
ty jsi	byl	vy jste	byli
on, ona, ono	byl, byla, bylo	oni	byli

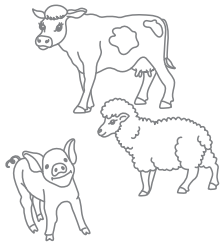
11. Časuj sloveso *být* v budoucím čase.

já	budu	my	budeme
ty	budeš	vy	budete
on, ona, ono	bude	oni	budou

12. Časuj sloveso *být* v podmiňovacím způsobu.

já	bych	my	bychom
ty	bys	vy	byste
on, ona, ono	by	oni	by

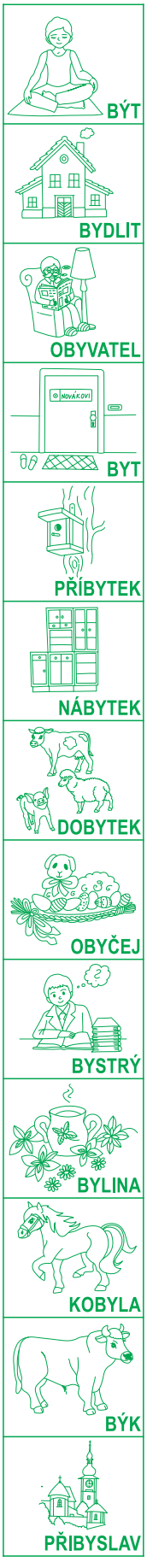
13. Skloňuj slova.

pád	pádová otázka	obyvatel	dobytek
1.	Kdo? Co?	obyvatel	dobytek
2.	Koho? Čeho?	obyvatele	dobytka
3.	Komu? Čemu?	obyvateli	dobytku
4.	Koho? Co?	obyvatele	dobytek
5.	Oslovujeme, voláme!	obyvateli	dobytku
6.	Kom? Čem?	obyvateli	dobytku
7.	Kým? Čím?	obyvatelem	dobytkem

elektronická publikace - www.rubinka.cz

14. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

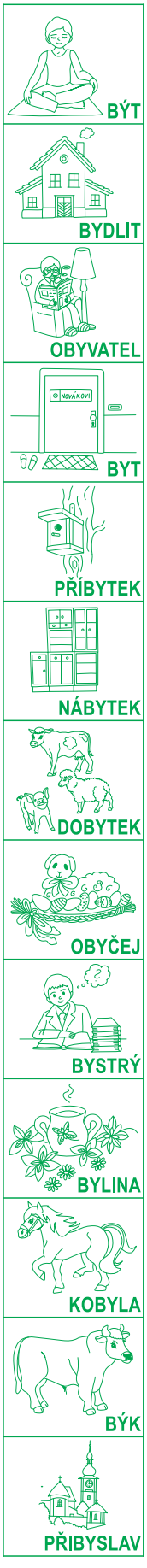
Aby nebyl sám.	být	P
Zbylo mi jen jedno přání.	být	P
Přibyl nový žák.	být	P
Stále to odbýval.	být	P
dobré živobytí	být	P
Všeho má nadbytek.	být	P
obyvatelstvo Ameriky	obyvatel	P
ubytovací poukaz	byt	P
nabyté vědomosti	být	P
Zabydlil se v novém bytě.	bydlit	P
dobytčí farma	dobytek	P
Reagoval bystře.	bystrý	P
Paní bytná byla vstřícná.	být	P
bylinkový záhon	bylina	P
liška Bystrouška	bystrý	P
býčí zápasy	býk	P
Nestihnul se ubytovat včas.	byt	P
obytný vůz	byt	P
neobyčejný zážitek	obyčej	P
Abys nebyl smutný.	být	P
nové obydlí	bydlit	P
zabydlený dům	bydlit	P
Máme bytelný nábytek.	byt	P
Obydlil dům.	bydlit	P

elektronická publikace - www.rubinka.cz

15. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

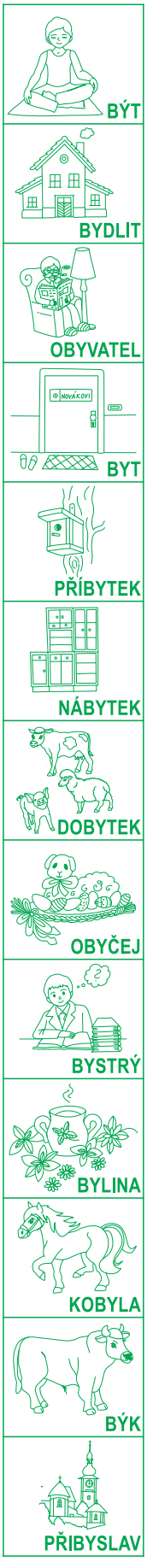
Kdybys byl mladší.	být	P
Ptáci obývali stejné hnízdo.	obyvatel	P
Kdyby byl s námi.	být	P
studentská ubytovna	byt	P
obydlený dům	bydlit	P
Je zde špatná bytová situace.	byt	P
bystré smysly	bystrý	V
nábytkářský průmysl	nábytek	P
změna bydliště	bydlit	P
Bystrost je jeho přednost.	bystrý	P
neobyčejně bystrá žena	obyčej, bystrý	P, V
Bydlí v Bystřici.	bystrý	P
Koza je býložravec.	bylina	P
Zbývající kus musel slepit.	být	P
Abych byla šťastná.	být	P
Pálí ho dobré bydlo.	bydlit	P
Obýval stejný pokoj.	obyvatel	P
Šel tam zbytečně.	být	P
Je to jen zbytek.	být	P
obývací pokoj	obyvatel	P
neobyvatelná stáj	obyvatel	P
nedobytný hrad	být	P
Ráda pobývala na venkově.	být	P
Přebýval na chatě.	být	P

elektronická publikace - www.rubinka.cz

16. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

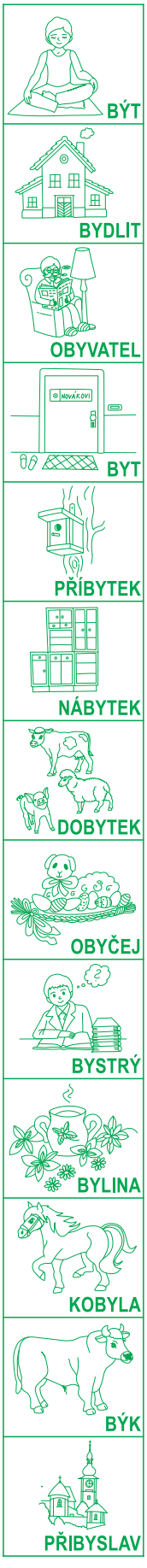
Zaznamenal úbytek peněz.	být	P
Bývá tam často.	být	P
Zbyl mu oběd.	být	P
nadbytečný prvek	být	P
skřítek Všudybyl	být	P
Bývávalo lépe.	být	P
prázdninový pobyt	být	P
bývalé bydliště	být	P
Pozbyl peněz.	být	P
dobyvačný plán	být	P
ubývá čas	být	P
Nezbyl mu ani kousek.	být	P
Aby zítra bylo lépe.	být	P
Kobylisy jsou v Praze.	kobyla	P
přebytek energie	být	P
Kdybyste přišel dřív.	být	P
neobydlený byt	bydlit	P
Býkev je vesnice.	býk	P
průzračná bystřina	bystrý	P
obec Býkovice	býk	P
javor babyka - javor polní	babyka	V
vzácná bylina	bylina	V
obyčejný život	obyčej	P
Obyčejně to nedělá.	obyčej	P

elektronická publikace - www.rubinka.cz

17. Doplň vyjmenované slovo. Označ, zda je slovo příbuzné (P) k vyjmenovanému slovu, nebo vyjmenované (V).

kobylí mléko	kobyla	P
obec Kobylnice	kobyla	P
Dlouhý a Bystrozraký	bystrý	P
Je to zbytečné.	být	P
Kdybych to tušil.	být	P
Je známá bylinkářka.	bylina	P
Zboží jde na odbyt.	být	P
Chtěli dobýt hrad.	být	P
obec Bystrovany	bystrý	P
Abychom nezapomněli.	být	P
Není to nezbytné.	být	P
starobylý nábytek	nábytek	P
Na louce byla kobylka.	kobyla	P
Zabýval se myšlenkou.	být	P
Kdybychom to věděli.	být	P
Zbystři!	bystrý	P
přebytek na skladě	být	P
neodbytný	být	P
Zlatobýl obecný je bylina.	bylina	P, V
nadpřirozená bytost	být	P
Pelyněk černobýl je bylina.	bylina	P, V
slavný dobyvatel	být	P
Provedl to ledabyle.	být	P
obyčejný člověk	obyčej	P

elektronická publikace - www.rubinka.cz

Opakování - 2

1. K obrázku dopiš vyjmenované slovo. Každá vyjmenovaná slova od jedné hlásky vybarvi stejnou barvou. Slova očísluj podle pořadí.

PÝCHA

MYSLET

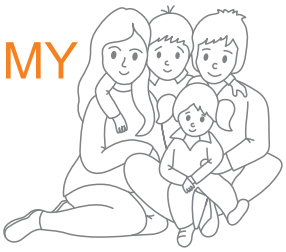

SYCHRAVÝ

PELYNĚK

MY

SYSEL

KLOPÝTAT

PÝR

LYSÝ

ZAMYKAT

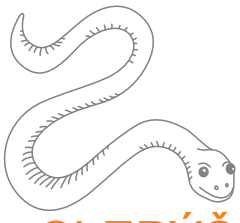
SÝKORA

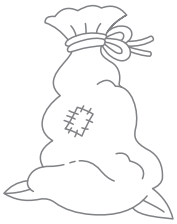
SYN

SYROVÝ

SLEPÝŠ

PYTEL

NETOPÝR

ČEPÝŘIT SE

LITOMYŠL

MÝLIT SE

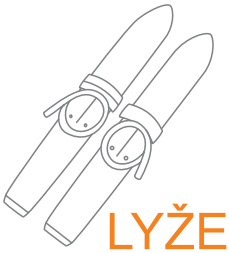
VZLYKAT

SLYŠET

SMÝKAT

LYŽE

MÝT

elektronická publikace - www.rubinka.cz

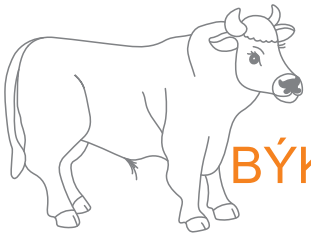
PÝŘIT SE

BÝT

PLÝTVAT

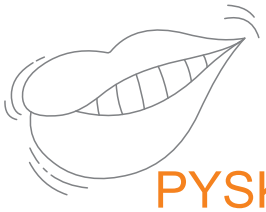
BÝK

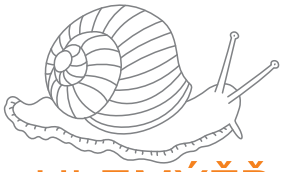
OBYČEJ

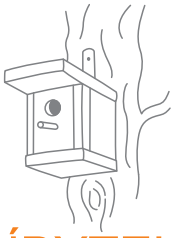
PLYNOUT

PYSK

HLEMÝŽĎ

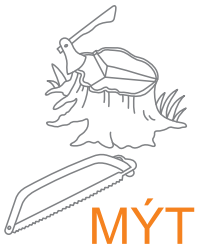
PŘÍBYTEK

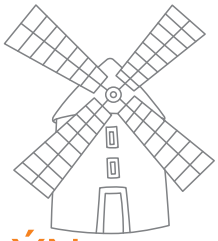
CHMÝŘÍ

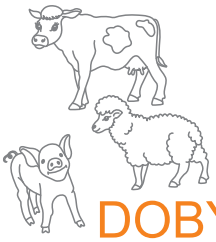
LÝKO

MÝTIT

MLÝN

DOBYTEK

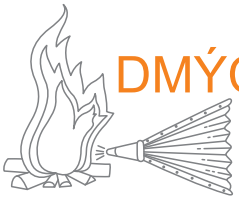
BLÝSKAT SE

SYČET

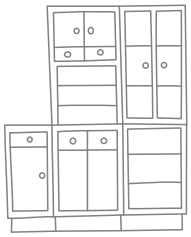
SYPAT

DMÝCHAT

PYKAT

NÁBYTEK

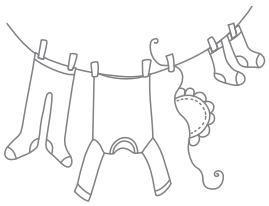
TŘPYTIT SE

LÝTKO

BYLINA

USYCHAT

OBYVATEL

KOPYTO

KOBYLA

NACHOMÝTNOUT SE

elektronická publikace - www.rubinka.cz

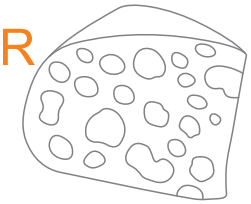

BYDLIT

HMYZ

ZPYTOVAT

SÝR

MYŠ

BYSTRÝ

PYL

SÝČEK

POLYKAT

PLYŠ

SYTÝ

BYT

2. Napiš vyjmenovaná slova.

B	být, bydlit, obyvatel, byt, příbytek, nábytek, dobytek, obyčej,
	bystrý, bylina, kobyla, býk, Přibyslav
L	slyšet, mlýn, blýskat se, polykat, plynout, plýtvat, vzlykat, lysý,
	lýtko, lýko, lyže, pelyněk, plyš
M	my, mýt, mýlit se, hmyz, myš, hlemýžď, mýtit, zamykat, smýkat,
	dmýchat, chmýří, nachomýtnout se, Litomyšl
P	pýcha, pytel, pysk, netopýr, slepýš, pyl, kopyto, klopýtat,
	třpytit se, zpytovat, pykat, pýr, pýřit se, čepýřit se
S	syn, sytý, sýr, syrový, sychravý, usychat, sýkora, sýček, sysel,
	syčet, sypat
V	vy, vysoký, výt, výskat, zvykat, žvýkat, vydra, výr, povyk, vyžle,
	výheň, cavyky, vyza, slova s předponou vy- , vý-
Z	brzy, jazyk, nazývat, Ruzyně

elektronická publikace - www.rubinka.cz

Vyjmenovaná slova

Jsou to domácí (výjimečně i zdomácnělá: lyže) slova, v jejichž kořenech (výjimečně i v příponě: brzy, slepýš, kopyto) se píše po tzv. (pravopisně) obojetných souhláskách y/ý. Toto y/ý píšeme rovněž ve slovech odvozených nebo příbuzných.

Osobní a zeměpisná jména se pravopisným pravidlům nemusejí vždy podřizovat, proto se v souladu s tradicí lze setkat se jmény Mlynář i Mlinář, Syrovátka i Sirovátka, Zima i Zyma apod.

B: být (bych, bys, by, bychom, byste, abych, abys, aby, …, kdybych, kdybys, kdyby, …, bytí, živobytí, bývat, bývalý, byt, bytná, bytový, bytelný, bytost, bydlit, bydliště, obydlí, bydlo (tj. příbytek, živobytí), dobýt, dobyvatel, dobytek, dobytče, dobytkářství, nabýt, nabývat, nábytek, obývat, obyvatel, obyvatelstvo, odbýt, odbyt, neodbytný, pozbýt, přebýt, přebývat, přebytek, přibýt, přibývat, příbytek, ubýt, ubývat, úbytek, zbývat, zbytek, zabývat se), obyčej (obyčejný), bystrý (bystře, bystrost, bystřina, Bystřice), bylina (býlí, býložravec, černobýl, zlatobýl), kobyla (kobylka, Kobylisy), býk (býček, býčí, býkovec), babyka; Bydžov, Přibyslav, Bylany, Hrabyně; Zbyněk.

F: Po f se v základech domácích slov y/ý nepíše, proto vyjmenovaná slova na f v češtině nemáme. V některých učebnicích a přehledech vyjmenovaných slov bývá uvedeno přejaté slovo fyzika, popř. i chlorofyl, stafylokok a složeniny s fyto-. Obojetnost f se nevztahuje pouze k základům slov domácích, ale projevuje se např. v koncovkách (grafy, žirafy x v kafi).

L: slyšet (slyšitelný, slýchat, nedoslýchavý), mlýn (mlynář, mlýnice), blýskat se (blýsknout se, zablýsknout se, blýskavice, blýskavý, blyštět se), polykat (zalykat se), vzlykat (vzlyknout, vzlyk, vzlykot), plynout (uplynout, rozplynout se, rozplývat se, splynout, splývat, oplývat, vyplývat, plynulý, plyn, plynný, plynárna, plynoměr, plynojem), plýtvat, lysý (lysina, lyska, Lysá, Lysolaje), lýtko, lýko (lýčí, lýčený (tj. lýkový), lýkovec, lýkožrout), lyže (lyžovat, lyžař), pelyněk, plyš, slynout, plytký, vlys (vlýsek, vlysový); Volyně.

M: my (zájmeno 1. os. mn. č.), mýt (mycí, myčka, umýt, umývat, umývadlo i umyvadlo, umývárna i umyvárna, pomyje, mýval, mýdlo, mydlit, mydlař, mydlina), myslit i myslet (mysl, myšlenka, pomyslit, pomyslet, pomýšlet, přemýšlet, vymyslit i vymyslet, vymýšlet, výmysl, úmysl, usmyslit si i usmyslet si, smýšlení, smyšlenka, smysl, smyslný, nesmyslný, průmysl, myslivec, myslivna, Nezamysl, Nezamyslice, Přemysl, mýlit se (mýlka, mylný, omyl, zmýlená), hmyz (hmyzí, hmyzožravec), myš (myší, myšina), hlemýžď, mýtit (mýtina, vymýtit, vymycovat), zamykat (odmykat, nedomykat, vymykat se, výmyk, vymycovat), smýkat (smyk, smýčit, smyčec, smyčka, průsmyk), dmýchat (rozdmýchat, dmychadlo i dmýchadlo), chmýří, nachomýtnout se (ochomýtat se), mýto (mýtné, Mýto), mykat (mykaný), mys, sumýš; Litomyšl, Kamýk.

P: pýcha (pyšný, pyšnit se, zpychnout, pýchavka, pych, přepych, Přepychy), pytel (pytlovina, pytlák, pytlačit), pysk (pyskatý, ptakopysk, Solopysky), netopýr, slepýš, pyl (opylovat), kopyto (sudokopytník), klopýtat (klopýtnout), třpytit se (třpyt, třpytivý, třpytka), zpytovat (jazykozpyt, nevyzpytatelný), pykat (odpykat), pýr (pýřavka), pýří, pýřit se (zapýřit se, pýřivý, čepýřit se), pyj; Chropyně, Pyšely, Spytihněv.

S: syn (synovský, synovec, zlosyn), sytý (sytost, dosyta, nasytit, nenasytný), sýr (syreček, sýrař, sýrárna, syrovátka), syrový (syrovinka), syrý (tj. syrový), sychravý (Sychrov), usychat i usýchat (vysychat i vysýchat), sýkora (sýkořice), sýček, sysel, syčet (sykat, sykot), sypat (sypký, sýpka, sypek, nasypat, násyp, násypný, osypaný, vysypat, zasypat, zásyp); Bosyně.

V: vy (zájmeno 2. os. mn. č.), vykat, vysoký (vysočina, Vysočany, vyšší, výše, výška, výšina, povýšit, vyvýšit, vyvýšenina, zvýšit, převyšovat, Vyšehrad), výt (zavýt), výskat (výskot, zavýsknout), zvykat (zvyk, zlozvyk, zvyknout, zvyklost, navykat, navyknout, návyk, odvykat, odvyknout, obvyklý), žvýkat (žvýkací, přežvykovat, přežvýkavec, žvýkačka), vydra (vydří, vydrovka, Povydří), výr (‚pták'), vyžle, povyk (povykovat), výheň, cavyky, vyza; Vyškov, Výtoň. Předpona vy-/vý-, např. vyslechnout, vyvařit, výslech, výborný, výzkumný atd.

Z: brzy, jazyk (jazýček, jazykozpyt, jazykověda, dvojjazyčný, jazylka), nazývat (se) (vyzývat, vyzývavý, vzývat, ozývat se); Ruzyně.

zdroj: Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR, v. v. i.

elektronická publikace - www.rubinka.cz

OBSAH

Abeceda 1

Samohlásky U, Ú, Ů 2

H, CH, K, R, D, T, N, Ž, Š, Č, Ř, C, J, Ď, Ť, Ň 3

Párové souhlásky 4

DĚ, TĚ, NĚ, BĚ, PĚ, VĚ, MĚ 7

Vlastní jména 8

Věta a souvětí 9

Slovní druhy 13

Podstatná jména 16

Slovesa 19

Pravopisná cvičení 22

Slova příbuzná 24

Tvary slova 26

Vyjmenovaná slova po L 27

Vyjmenovaná slova po M 32

Vyjmenovaná slova po P 39

Vyjmenovaná slova po S 45

Opakování - 1 50

Vyjmenovaná slova po Z 51

Vyjmenovaná slova po V 53

Vyjmenovaná slova po B 61

Opakování - 2 48

elektronická publikace - www.rubinka.cz

ČESKÝ JAZYK PRO 3. ROČNÍK ZŠ - PRVNÍ DÍL - KLÍČ

sestavila
Mgr. Ing. Jitka Rubínová

Ilustrace
Petra Šolcová, DiS.

První vydání, 2025

Vytiskla
Tiskárna K+H Jiří Hulička, Mělník

Vydala
Rubínka s.r.o.
www.rubinka.cz

0 748367 360299 >

elektronická publikace - www.rubinka.cz